

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-78-24

Druk nr 753

Warszawa, 23 października 2024 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

**- o zmianie ustawy o służbie zagranicznej oraz
ustawy o ograniczeniu prowadzenia
działalności gospodarczej przez osoby pełniące
funkcje publiczne.**

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Spraw Zagranicznych.

Z poważaniem

Donald Tusk

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o służbie zagranicznej oraz ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne

Art. 1. W ustawie z dnia 21 stycznia 2021 r. o służbie zagranicznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 85, 834 i 1006) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 4 otrzymuje brzmienie:

„Art. 4. 1. Stosunek pracy w służbie zagranicznej wygasa w dniu ukończenia 65 lat przez osobę, o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1, 3 i 4.

2. Jeżeli osoba, o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1, 3 i 4, nie później niż na 6 miesięcy i nie wcześniej niż na 12 miesięcy przed ukończeniem 65 lat złoży dyrektorowi generalnemu służby zagranicznej oświadczenie na piśmie o woli kontynuowania zatrudnienia wraz z aktualnym orzeczeniem lekarskim stwierdzającym brak przeciwwskazań do pracy na zajmowanym stanowisku, jej stosunek pracy nie wygasa, chyba że dyrektor generalny służby zagranicznej odmówi zgody na jej dalsze zatrudnienie.

3. Dyrektor generalny służby zagranicznej w terminie 30 dni od dnia otrzymania oświadczenia może na piśmie odmówić zgody na dalsze zatrudnienie, uwzględniając potrzeby służby zagranicznej. Odmowa zgody na dalsze zatrudnienie zawiera uzasadnienie oraz pouczenie o przysługującym pracownikowi prawie odwołania do sądu pracy.

4. Od odmowy zgody na dalsze zatrudnienie przysługuje odwołanie. Odwołanie wnosi się do sądu pracy w terminie 21 dni od dnia doręczenia odmowy zgody na dalsze zatrudnienie. Przepisy art. 45 § 1 i 2, art. 47 zdanie pierwsze, art. 47¹, art. 48 i art. 51 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy stosuje się odpowiednio.

5. Dyplomata zawodowy po wygaśnięciu stosunku pracy w służbie zagranicznej zachowuje prawo do posługiwania się ostatnim nadanym mu stopniem dyplomatycznym z określeniem „w stanie spoczynku”.”;

2) w art. 7 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) ambasadorze tytularnym – oznacza to najwyższy stopień dyplomatyczny nadawany dyplomacie zawodowemu;”;

- 3) w art. 11 w ust. 1 w pkt 1, w art. 14 w pkt 1 oraz w art. 18 w pkt 1 skreśla się wyraz „wyłącznie”;
- 4) w art. 19 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Powołania do służby zagranicznej dokonuje dyrektor generalny służby zagranicznej po nadaniu osobie, o której mowa w ust. 1, stopnia dyplomatycznego na czas wykonywania obowiązków służbowych w placówce zagranicznej według zasad określonych w art. 30.”;
- 5) art. 28 otrzymuje brzmienie:

„Art. 28. 1. Ustanawia się, z zastrzeżeniem art. 27 ust. 2, następujące stopnie dyplomatyczne w służbie zagranicznej:

 - 1) ambasador tytularny;
 - 2) wyższe stopnie dyplomatyczne:
 - a) minister pełnomocny,
 - b) radca-minister,
 - c) I radca,
 - d) radca;
 - 3) niższe stopnie dyplomatyczne:
 - a) I sekretarz,
 - b) II sekretarz,
 - c) III sekretarz,
 - d) attaché.

2. Najniższym stopniem dyplomatycznym jest attaché.”;
- 6) uchyla się art. 29;
- 7) art. 30 otrzymuje brzmienie:

„Art. 30. 1. Stopień ambasadora tytularnego, na wniosek Szefa Służby Zagranicznej, nadaje minister właściwy do spraw zagranicznych.

2. Pozostałe stopnie dyplomatyczne nadaje Szef Służby Zagranicznej.

3. Szef Służby Zagranicznej nadaje stopień attaché członkowi służby zagranicznej, który złożył z wynikiem pozytywnym egzamin dyplomatyczno-konsularny. Pierwszy stopień dyplomatyczny nadaje się w terminie 30 dni od dnia ogłoszenia wyników egzaminu dyplomatyczno-konsularnego.

4. Nadanie pierwszego stopnia dyplomatycznego wyższego niż attaché jest możliwe, jeśli przemawiają za tym dotychczasowe doświadczenie zawodowe członka służby

zagranicznej, posiadane wykształcenie, umiejętności, uprawnienia i kwalifikacje zawodowe.

5. Szef Służby Zagranicznej nadaje stopień dyplomatyczny radcy lub wyższy dyplomacie zawodowemu, który uzyskał pozytywny wynik wyższej kwalifikacji dyplomatycznej. Stopień dyplomatyczny radcy lub wyższy nadaje się w terminie 30 dni od dnia ogłoszenia wyników wyższej kwalifikacji dyplomatycznej.

6. Nadanie kolejnego stopnia dyplomatycznego dyplomacie zawodowemu może nastąpić na wniosek jego przełożonego, jeśli:

- 1) dyplomata zawodowy starannie, rzetelnie i terminowo wykonywał powierzone zadania i czynności służbowe;
- 2) wobec dyplomaty zawodowego nie została orzeczona kara dyscyplinarna, o której mowa w art. 49 ust. 2 pkt 3;
- 3) od nadania dyplomacie zawodowemu ostatniego stopnia dyplomatycznego upłynęły co najmniej:
 - a) 2 lata – jeśli był to stopień attaché, III sekretarza lub II sekretarza,
 - b) 3 lata – jeśli był to stopień I sekretarza lub wyższy.

7. Do nadawania stopni dyplomatycznych w przypadkach określonych w art. 31 ust. 2 i art. 32 ust. 1 przepisy ust. 4 i 6 stosuje się odpowiednio, z tym że Szef Służby Zagranicznej, nadając stopień dyplomatyczny, bierze dodatkowo pod uwagę stanowisko obejmowane w placówce zagranicznej.”;

- 8) po art. 30 dodaje się art. 30a i art. 30b w brzmieniu:

„Art. 30a. 1. Wyższa kwalifikacja dyplomatyczna jest przeprowadzana raz w roku.

2. Dyplomata zawodowy przechodzi wyższą kwalifikację dyplomatyczną przed nadaniem mu po raz pierwszy wyższego stopnia dyplomatycznego.

3. Dyplomate zawodowego dopuszcza się do wyższej kwalifikacji dyplomatycznej po spełnieniu przez niego warunków, o których mowa w art. 30 ust. 6 .

4. Wyższa kwalifikacja dyplomatyczna obejmuje następujące etapy:

- 1) pisemny sprawdzian wiedzy z obszaru problematyki międzynarodowej;
- 2) wszechstronna ocena predyspozycji do zajmowania stanowisk kierowniczych, uwzględniająca w szczególności ocenę umiejętności: podejmowania decyzji, zarządzania zespołem, współpracy, komunikacji, radzenia sobie ze stresem, organizacji pracy, negocjacji lub rozwiązywania problemów;

- 3) badanie lekarskie zdolności psychicznej i fizycznej do wykonywania obowiązków na stanowisku decyzyjnym;
- 4) rozmowa oceniająca.

5. Wyższą kwalifikację dyplomatyczną przeprowadza komisja powołana przez Szefa Służby Zagranicznej spośród członków służby zagranicznej posiadających wyższy stopień dyplomatyczny.

6. Do zadań komisji należy:

- 1) sprawdzenie, czy dyplomata zawodowy spełnia wymogi formalne dopuszczenia do wyższej kwalifikacji dyplomatycznej;
- 2) przygotowanie tematów i zadań do pisemnego sprawdzianu, o którym mowa w ust. 4 pkt 1;
- 3) przeprowadzenie etapów wyższej kwalifikacji dyplomatycznej, o których mowa w ust. 4 pkt 1, 2 i 4;
- 4) ustalenie wyników wyższej kwalifikacji dyplomatycznej.

7. Szef Służby Zagranicznej określa skład i tryb pracy komisji, w tym sposób przeprowadzenia wyższej kwalifikacji dyplomatycznej oraz ustalenia jej wyniku.

8. W przypadku uzyskania negatywnego wyniku wyższej kwalifikacji dyplomatycznej można do niej przystąpić ponownie nie wcześniej niż po upływie 2 lat.

Art. 30b. 1. Członek komisji, o której mowa w art. 30a ust. 5, podlega wyłączeniu z jej prac, jeżeli osoba ubiegająca się o dopuszczenie do wyższej kwalifikacji dyplomatycznej jest:

- 1) jego małżonkiem;
- 2) osobą pozostającą z nim w stosunku:
 - a) pokrewieństwa albo powinowactwa do drugiego stopnia,
 - b) przysposobienia;
- 3) osobą pozostającą z nim we wspólnym pożyciu;
- 4) osobą pozostającą wobec niego w stosunku osobistym innego rodzaju, który mógłby wywoływać wątpliwości co do bezstronności członka komisji egzaminacyjnej.

2. Powody wyłączenia, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2 lit. b, trwają pomimo ustania małżeństwa lub przysposobienia.

3. Członkowie komisji, o której mowa w art. 30a ust. 5, składają pisemne oświadczenia, że nie występują okoliczności, o których mowa w ust. 1.

4. Oświadczenie jest składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli o następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu uprawnionego do odebrania oświadczenia o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”;

9) w art. 31:

a) w ust. 1:

- w pkt 1 skreśla się wyraz „wyłącznie”,
- pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) odbył aplikację dyplomatyczno-konsularną, o której mowa w art. 43, albo ukończył seminarium dyplomatyczno-konsularne, o którym mowa w art. 45;”,

b) uchyla się ust. 3;

10) w art. 32 uchyla się ust. 2–5;

11) uchyla się art. 34;

12) w art. 36 uchyla się ust. 2;

13) w art. 43:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Szef Służby Zagranicznej, mając na względzie potrzeby służby zagranicznej, organizuje:

- 1) aplikację dyplomatyczno-konsularną i określa jej program;
- 2) zewnętrzny nabór na aplikację dyplomatyczno-konsularną.”,

b) w ust. 4 skreśla się zdanie drugie;

14) w art. 44:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Aplikantem dyplomatyczno-konsularnym może zostać osoba spełniająca wymagania określone w art. 31 ust. 1 pkt 1 i 4–8, posługująca się biegle językiem angielskim.”,

b) uchyla się ust. 3,

c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Z aplikantem dyplomatyczno-konsularnym, który nie złożył egzaminu dyplomatyczno-konsularnego z wynikiem pozytywnym, umowę o pracę na czas

określony można przedłużyć na okres, który umożliwia złożenie egzaminu dyplomatyczno-konsularnego, jednak nie dłuższy niż okres roku.”;

15) w art. 45:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Szef Służby Zagranicznej organizuje seminarium dyplomatyczno-konsularne i określa jego program w celu przygotowania członków służby zagranicznej nieposiadających stopnia dyplomatycznego, zatrudnionych w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw zagranicznych na podstawie umowy o pracę albo mianowania w służbie cywilnej, do wykonywania obowiązków dyplomaty zawodowego.”,

b) uchyla się ust. 2,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Uczestnikiem seminarium dyplomatyczno-konsularnego może być członek służby zagranicznej, o którym mowa w ust. 1, jeżeli spełnia wymagania określone w art. 31 ust. 1 pkt 1 i 4–8 oraz posługuje się biegle językiem angielskim.”,

d) uchyla się ust. 4,

e) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Szef Służby Zagranicznej kwalifikuje do udziału w seminarium dyplomatyczno-konsularnym na podstawie wniosku członka służby zagranicznej.”,

f) dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Szef Służby Zagranicznej określa w drodze decyzji limit przyjęć na seminarium dyplomatyczno-konsularne w danym roku kalendarzowym. Decyzja jest podawana do wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw zagranicznych.”;

16) po art. 45 dodaje się art. 45a w brzmieniu:

„Art. 45a. Na wniosek uczestnika seminarium dyplomatyczno-konsularnego Szef Służby Zagranicznej może go zwolnić z całości lub części programu seminarium dyplomatyczno-konsularnego, jeżeli jest to uzasadnione posiadanymi przez uczestnika wykształceniem, kompetencjami lub doświadczeniem zawodowym, w szczególności ukończeniem Krajowej Szkoły Administracji Publicznej im. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Lecha Kaczyńskiego.”;

17) w art. 46:

a) uchyla się ust. 1a,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Celem egzaminu dyplomatyczno-konsularnego jest sprawdzenie wiedzy, kwalifikacji oraz posiadania umiejętności i kompetencji niezbędnych do wykonywania obowiązków dyplomaty zawodowego.”,

c) po ust. 2 dodaje się ust. 2a–2d w brzmieniu:

„2a. Egzamin dyplomatyczno-konsularny składa się z części pisemnej przeprowadzanej z zachowaniem zasady anonimowości oraz z części ustnej przeprowadzanej w formie rozmowy komisji egzaminacyjnej ze zdającym.

2b. Egzamin dyplomatyczno-konsularny przeprowadza komisja egzaminacyjna powołana przez Szefa Służby Zagranicznej spośród członków służby zagranicznej, którzy posiadają wyższy stopień dyplomatyczny.

2c. Do zadań komisji egzaminacyjnej należy:

- 1) zbadanie, czy osoby przystępujące do egzaminu dyplomatyczno-konsularnego spełniają wymogi formalne;
- 2) przygotowanie tematów i zadań egzaminacyjnych;
- 3) przeprowadzenie egzaminu dyplomatyczno-konsularnego;
- 4) ustalenie wyników egzaminu dyplomatyczno-konsularnego.

2d. Szef Służby Zagranicznej określa skład i tryb pracy komisji egzaminacyjnej, w tym sposób przeprowadzenia egzaminu dyplomatyczno-konsularnego i ustalenia jego wyniku.”,

d) uchyla się ust. 3;

18) po art. 46 dodaje się art. 46a w brzmieniu:

„Art. 46a. 1. Członek komisji egzaminacyjnej podlega wyłączeniu z jej prac, jeżeli osoba ubiegająca się o dopuszczenie do egzaminu dyplomatyczno-konsularnego jest:

- 1) jego małżonkiem;
- 2) osobą pozostającą z nim w stosunku:
 - a) pokrewieństwa albo powinowactwa do drugiego stopnia,
 - b) przysposobienia;
- 3) osobą pozostającą z nim we wspólnym pożyciu;
- 4) osobą pozostającą wobec niego w stosunku osobistym innego rodzaju, który mógłby wywoływać wątpliwości co do bezstronności członka komisji egzaminacyjnej.

2. Powody wyłączenia, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2 lit. b, trwają pomimo ustania małżeństwa lub przysposobienia.

3. Członkowie komisji egzaminacyjnej składają pisemne oświadczenia, że nie występują okoliczności, o których mowa w ust. 1.

4. Oświadczenie jest składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli o następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu uprawnionego do odebrania oświadczenia o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”;

19) w art. 49 w ust. 2:

a) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) nagana z pozbawieniem możliwości awansowania przez okres 2 lat;”,

b) uchyla się pkt 4;

20) art. 50 i art. 51 otrzymują brzmienie:

„Art. 50. 1. Wynagrodzenia członków służby zagranicznej składają się ze składników wynagrodzenia określonych dla członków korpusu służby cywilnej. Wynagrodzenia dyplomatów zawodowych składają się ze składników wynagrodzenia określonych dla członków korpusu służby cywilnej oraz z dodatku służby zagranicznej.

2. Do stopni dyplomatycznych, o których mowa w art. 28 ust. 1, przyporządkowane są określone dla danego stopnia dyplomatycznego mnożniki kwoty bazowej dla członków korpusu służby cywilnej, służące do ustalenia wysokości dodatku służby zagranicznej.

3. W przypadku zbiegu uprawnień do dodatku służby zagranicznej oraz dodatku służby cywilnej dyplomacie zawodowemu przysługuje wyłącznie dodatek służby zagranicznej. Jeżeli dodatek służby zagranicznej przysługuje w wysokości niższej niż dodatek służby cywilnej, który w danym momencie przysługiwałby dyplomacie zawodowemu, wysokość dodatku służby zagranicznej odpowiada wysokości dodatku służby cywilnej.

4. Minister właściwy do spraw zagranicznych określi w drodze rozporządzenia mnożniki, o których mowa w ust. 2, służące do ustalenia wysokości dodatku służby zagranicznej dla stopni dyplomatycznych, o których mowa w art. 28 ust. 1, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia wzrostu wysokości dodatku służby zagranicznej wraz z nadaniem kolejnego stopnia dyplomatycznego oraz porównywalności wysokości dodatku służby zagranicznej z dodatkiem służby cywilnej z tytułu posiadania stopnia służbowego.

Art. 51. 1. Członkowi służby zagranicznej wykonującemu obowiązki w placówce zagranicznej przysługuje dodatek zagraniczny.

2. Wysokość dodatku zagranicznego oblicza się jako iloczyn kwoty bazowej dodatku zagranicznego, określonej dla każdego państwa przyjmującego, i mnożnika dodatku zagranicznego.

3. Kwotę bazową dodatku zagranicznego dla poszczególnych państw przyjmujących oblicza się na podstawie bazowego dodatku zagranicznego w Stanach Zjednoczonych Ameryki, stosując wskaźniki kosztów utrzymania, z wyłączeniem kosztów zakwaterowania, określone przez Organizację Narodów Zjednoczonych dla poszczególnych państw w odniesieniu do kosztów utrzymania w Nowym Jorku. Przeliczenia kwoty bazowej dodatku zagranicznego na walutę, w której jest wypłacany dodatek zagraniczny, dokonuje się, stosując wskaźniki przeliczenia waluty określone przez Organizację Narodów Zjednoczonych. Jako kwotę bazową dodatku zagranicznego w państwach przyjmujących, dla których w Biuletynie Statystycznym Narodów Zjednoczonych nie publikuje się wskaźnika kosztów utrzymania, przyjmuje się kwotę bazową dodatku zagranicznego w państwie o zbliżonych kosztach utrzymania.

4. Wskaźniki kosztów utrzymania oraz wskaźniki przeliczenia waluty dla poszczególnych państw ustala się corocznie jako średnie arytmetyczne odpowiednio trzech ostatnich wskaźników kosztów utrzymania oraz trzech ostatnich wskaźników przeliczenia waluty – opublikowanych w Biuletynie Statystycznym Narodów Zjednoczonych za rok poprzedzający rok, w którym dokonuje się obliczenia.

5. Bazowy dodatek zagraniczny jest waloryzowany co roku z dniem 1 kwietnia o wskaźnik zmiany cen towarów i usług konsumpcyjnych dla wszystkich konsumentów miejskich publikowany przez Urząd Statystyczny Stanów Zjednoczonych Ameryki za rok poprzedzający.

6. Minister właściwy do spraw zagranicznych co roku do dnia 15 marca ogłasza w drodze obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” kwoty bazowe dodatku zagranicznego dla poszczególnych państw przyjmujących obowiązujące od dnia 1 kwietnia w danym roku.

7. Minister właściwy do spraw zagranicznych określi w drodze rozporządzenia przedziały mnożników dodatku zagranicznego dla poszczególnych grup stanowisk w placówkach zagranicznych – z uwzględnieniem złożoności zadań i samodzielności wymaganej w danej grupie stanowisk.”;

21) po art. 51 dodaje się art. 51a i art. 51b w brzmieniu:

„Art. 51a. 1. Dodatek zagraniczny przysługuje za wykonywanie obowiązków w placówce zagranicznej i ulega zmniejszeniu proporcjonalnie do dni nieobecności w pracy w przypadku czasowej niemożności wykonywania obowiązków w placówce zagranicznej.

2. Czasową niemożnością wykonywania obowiązków w placówce zagranicznej nie są:

1) nieobecność z tytułu:

- a) urlopu wypoczynkowego,
- b) dnia wolnego za święto obniżające wymiar czasu pracy,
- c) dnia zwolnienia od pracy, za które pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia,
- d) nieobecność w przypadkach, o których mowa w art. 173¹, art. 188 i art. 189 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy;

2) każda nieobecność z tytułu niezdolności do pracy wskutek choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną trwająca nie dłużej niż 33 dni.

3. Dodatek zagraniczny nie jest składnikiem wynagrodzenia i nie stanowi podstawy obliczania ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy.

Art. 51b. 1. Wypłata dodatku zagranicznego następuje z góry w pierwszym dniu roboczym miesiąca.

2. Wypłata pierwszego dodatku zagranicznego następuje w dniu rozpoczęcia wykonywania obowiązków w placówce zagranicznej, proporcjonalnie do liczby dni kalendarzowych pozostałych w danym miesiącu, a jeżeli dzień ten przypada w dniu wolnym od pracy – w pierwszym dniu roboczym.

3. Dodatek zagraniczny wypłacony za miesiąc, w którym nastąpiły odwołanie ze stanowiska lub zgon, nie podlega zwrotowi.

4. W przypadku odwołania członka służby zagranicznej ze stanowiska w placówce zagranicznej i wyznaczenia stanowiska w innej placówce zagranicznej dodatek zagraniczny przysługuje odpowiednio za okres do dnia odwołania ze stanowiska w placówce zagranicznej i od dnia rozpoczęcia wykonywania obowiązków w innej placówce zagranicznej.”;

22) w art. 52 uchyla się ust. 3;

23) uchyla się art. 53;

24) po art. 53 dodaje się art. 53a–53i w brzmieniu:

„Art. 53a. 1. Członkowi służby zagranicznej z tytułu zmiany miejsca zamieszkania w związku z wyznaczeniem stanowiska w placówce zagranicznej pracodawca zapewnia:

- 1) pokrycie kosztów podróży przesiedleniowej oraz podróży przesiedleniowej członków jego rodziny, na zasadach określonych dla zagranicznej podróży służbowej w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, z zastrzeżeniem ust. 3;
- 2) ryczałt na przewóz mienia osobistego członka służby zagranicznej i członków jego rodziny;
- 3) zasiłek adaptacyjny w wysokości 150 % kwoty bazowej dodatku zagranicznego oraz 100 % kwoty bazowej dodatku zagranicznego na członka rodziny – na pokrycie kosztów zagospodarowania się w państwie przyjmującym.

2. Świadczenia, o których mowa w ust. 1, zapewnia się tylko w przypadku tych członków rodziny, którzy przesiedlają się wraz z członkiem służby zagranicznej, niezależnie od tego, kiedy faktycznie się przesiedlą. Świadczenia wypłaca się łącznie.

3. Członkowi służby zagranicznej i przesiedlającym się z nim członkom rodziny za podróż przesiedleniową wypłaca się dietę w wysokości po 150 % diety określonej w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, niezależnie od czasu trwania podróży przesiedleniowej.

4. Wysokość ryczałtu, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, ustala się jako iloczyn bieżących stawek frachtu Międzynarodowego Zrzeszenia Przewoźników Powietrznych (IATA) oraz wagowego limitu mienia, przyjmując, że wagowy limit mienia wynosi 100 kg na członka służby zagranicznej oraz po 100 kg na przesiedlającego się członka rodziny. Wagowy limit mienia członka służby zagranicznej oraz przesiedlających się członków rodziny są sumowane. Jeżeli Międzynarodowe Zrzeszenie Przewoźników Powietrznych nie określiło stawek frachtu do miejsca przesiedlenia, to przy wyliczaniu wysokości ryczałtu stosuje się stawkę frachtu określoną dla lotniska znajdującego się najbliżej miejsca przesiedlenia.

5. Zasiłek adaptacyjny wypłaca się w dniu, w którym członek służby zagranicznej rozpoczyna wykonywanie obowiązków w placówce zagranicznej lub w najbliższym dniu roboczym, w walucie, w której wypłaca się dodatek zagraniczny. Na pisemny wniosek członka służby zagranicznej, zasiłek adaptacyjny może być wypłacony przed przyjazdem

do państwa przyjmującego w złotych, a przeliczenie odbywa się po kursie waluty dodatku zagranicznego do złotego według tabeli kursów średnich walut obcych Narodowego Banku Polskiego ogłoszonej w dniu dokonania wypłaty zasiłku adaptacyjnego.

6. Zasiłek adaptacyjny nie przysługuje członkowi służby zagranicznej wykonującemu obowiązki w placówce zagranicznej, któremu wyznaczono stanowisko w innej placówce zagranicznej w tym samym państwie przyjmującym.

7. Świadczenia, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, przysługują także w związku z powrotem do Polski po odwołaniu ze stanowiska w placówce zagranicznej.

Art. 53b. 1. W okresie wykonywania obowiązków w placówce zagranicznej i przebywania w państwie przyjmującym pracodawca zapewnia członkowi służby zagranicznej:

- 1) nieodpłatne korzystanie z wyposażonego lokalu mieszkalnego odpowiedniego dla liczby przesiedlających się z nim członków rodziny – lokal jest przydzielany z uwzględnieniem obowiązku wykorzystania nieruchomości należących do Skarbu Państwa lub będących w zasobie nieruchomości placówki zagranicznej na podstawie innych tytułów prawnych;
- 2) pokrycie części kosztów eksploatacji lokalu mieszkalnego;
- 3) zwrot uzasadnionych i udokumentowanych kosztów leczenia członka służby zagranicznej i członków jego rodziny przebywających z nim na stałe w państwie przyjmującym.

2. Pracodawca zapewnia członkowi służby zagranicznej świadczenia, o których mowa w ust. 1, także jeśli nie przebywa on w państwie przyjmującym nie dłużej niż 3 miesiące w roku kalendarzowym w związku z usprawiedliwioną nieobecnością w pracy.

3. Członkom służby zagranicznej będącym małżeństwem przysługuje uprawnienie do korzystania z jednego lokalu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, jeśli zostaną im wyznaczone stanowiska w tej samej placówce zagranicznej lub w różnych placówkach zagranicznych, ale znajdujących się na terenie tej samej aglomeracji miejskiej.

4. Członek służby zagranicznej przeniesiony czasowo do innej placówki zagranicznej zgodnie z art. 57 ust. 2 zachowuje w okresie przeniesienia prawo do świadczeń, o których mowa w ust. 1, z tym że świadczenia, o których mowa w ust. 1 pkt 3, są wypłacane przez placówkę zagraniczną, do której członek służby zagranicznej został przeniesiony.

Art. 53c. 1. Kierownik placówki zagranicznej, zawierając z członkiem służby zagranicznej umowę użyczenia, przydziela mu nieodpłatnie wyposażony lokal mieszkalny, który jest własnością Skarbu Państwa lub znajduje się w zasobie nieruchomości placówki zagranicznej, odpowiedni dla liczby przesiedlających się z nim członków rodziny i w standardzie gwarantującym właściwe wykonywanie obowiązków służbowych, a w przypadku braku takiego lokalu przydziela wyposażony lokal najęty przez placówkę zagraniczną przy zachowaniu zasad celowości i oszczędności wydatków publicznych.

2. Od chwili przejęcia lokalu, na podstawie protokołu zdawczo-odbiorczego członek służby zagranicznej ponosi odpowiedzialność za szkody wynikłe z niewłaściwego używania lokalu.

3. Członek służby zagranicznej jest obowiązany wpłacić kaucję za korzystanie z lokalu mieszkalnego, której wysokość jest równa jednemu otrzymywanemu przez niego miesięcznemu dodatkowi zagranicznemu, aby zabezpieczyć pokrycie szkód i braków, w tym nieuregulowanych opłat, które mogą powstać w lokalu mieszkalnym i wyposażeniu wskutek działania lub zaniechania członka służby zagranicznej, członków jego rodziny i innych osób, które za przyzwoleniem członka służby zagranicznej przebywają w lokalu mieszkalnym, a także za szkody wyrządzone przez zwierzęta domowe. Jeżeli koszty szkód i braków w lokalu mieszkalnym przekraczają wysokość kaucji, członek służby zagranicznej obowiązany jest pokryć różnicę.

4. Kaucja może być:

- 1) wpłacona przez członka służby zagranicznej w czwartym miesiącu jego pracy w placówce zagranicznej – jednorazowo w walucie, w której otrzymuje dodatek zagraniczny, albo
- 2) potrącana członkowi służby zagranicznej, za jego zgodą, z dodatku zagranicznego – w dwunastu miesięcznych ratach, począwszy od czwartego miesiąca pracy w placówce zagranicznej.

5. Zwrot kaucji następuje po zdaniu lokalu mieszkalnego na podstawie protokołu zdawczo-odbiorczego, który stwierdza zdanie lokalu mieszkalnego i jego wyposażenia w stanie kompletnym i niepogorszonym, z uwzględnieniem normalnego zużycia, oraz po rozliczeniu wszelkich opłat związanych z eksploatacją lokalu.

Art. 53d. 1. Członek służby zagranicznej, któremu przydzielono lokal mieszkalny, o którym mowa w art. 53b ust. 1 pkt 1, pokrywa koszty energii elektrycznej i gazu,

wykorzystywanych na potrzeby gospodarstwa domowego, w tym koszty klimatyzacji lokalu. Koszty utrzymania oraz eksploatacji ogrodu, obiektów budowlanych oraz małej architektury przekazanych do indywidualnego używania wraz z lokalem pokrywa członek służby zagranicznej, z wyjątkiem ambasadora i stałego przedstawiciela Rzeczypospolitej Polskiej przy organizacji międzynarodowej, którzy kierują przedstawicielstwami dyplomatycznymi, oraz kierownika konsulatu generalnego, konsulatu, wicekonsulatu albo agencji konsularnej.

2. Pracodawca pokrywa koszty:

- 1) ogrzewania lokalu mieszkalnego,
- 2) zaopatrzenia lokalu mieszkalnego w zimną i ciepłą wodę,
- 3) odprowadzania ścieków,
- 4) ubezpieczenia lokalu,
- 5) oświetlenia korytarzy, klatek schodowych,
- 6) utrzymania urządzeń, pomieszczeń i otoczenia budynków przeznaczonych do wspólnego używania przez lokatorów,
- 7) korzystania z wind,
- 8) wywozu śmieci,
- 9) innych świadczeń i opłat wynikających z miejscowych warunków i zwyczajów – jeśli jest obowiązany do ich ponoszenia.

3. W odniesieniu do lokali przydzielonych ambasadorowi i stałemu przedstawicielowi Rzeczypospolitej Polskiej przy organizacji międzynarodowej, którzy kierują przedstawicielstwami dyplomatycznymi, pracodawca pokrywa koszty energii elektrycznej wykorzystywanej na potrzeby powierzchni reprezentacyjnej jedynie wówczas, gdy powierzchnia ta nie jest wykorzystywana przez członków służby zagranicznej na potrzeby gospodarstwa domowego.

Art. 53e. 1. Członkowi służby zagranicznej zwraca się w szczególności następujące koszty leczenia:

- 1) koszty pobytu i leczenia w szpitalu lub w innym zakładzie leczniczym, wizyt lekarskich, porodów i opieki nad ciężarną oraz noworodkiem, porad i badań lekarskich oraz zabiegów leczniczych, z wyjątkiem kosztów pobytu i leczenia w sanatorium lub uzdrowisku, porad i zabiegów z zakresu kosmetyki oraz osobistych wydatków chorego – w 100 %;
- 2) koszty badań dodatkowych zleconych przez lekarza – w 100 %;

- 3) koszty obowiązkowych szczepień ochronnych zleconych przez WHO, miejscową lub krajową służbę zdrowia – w 100 %;
- 4) koszty rehabilitacji zaleconej przez lekarza, w tym fizykoterapii, elektroterapii, kinezyterapii, gimnastyki korekcyjnej u dzieci i młodzieży do 18. roku życia – w 50 %;
- 5) koszty leczenia cukrzycy (wizyty lekarskie, analizy, lekarstwa, testy, wstrzykiwacze) – w 100 %;
- 6) koszty leczenia stomatologicznego, zachowawczego i profilaktycznego – w 70 %;
- 7) koszty chirurgii stomatologicznej, ekstrakcji zębów, badania rentgenowskiego zębów – w 100 %;
- 8) koszty porad z zakresu protetyki i ortodoncji, uzupełnień protetycznych, z wyjątkiem implantów – nie częściej niż raz na pięć lat, aparatów ortodontycznych ruchomych dla dzieci i młodzieży do 12. roku życia, przy spełnieniu warunku zakończenia zleconego przez specjalistę leczenia przed końcem wykonywania przez członka służby zagranicznej obowiązków w placówce zagranicznej – w 50 %;
- 9) koszty zakupu leków na zlecenie lekarza – w 70 %, a w przypadku członków służby zagranicznej wykonujących obowiązki w placówce zagranicznej mającej siedzibę w miejscu określonym w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 58 ust. 4 – w 100 %;
- 10) koszty zakupu artykułów medycznych zaleconych przez lekarza, w tym: strzykawek i igieł jednorazowych oraz materiałów opatrunkowych, z wyjątkiem ortez, kul ortopedycznych, rajstop przeciwżylakowych, pończoch kompresyjnych przeciwżylakowych – w 100 %;
- 11) koszty zakupu soczewek korekcyjnych (soczewek dwuogniskowych, standardowych soczewek kontaktowych), zleconych przez lekarza okulistę lub optyka, nie częściej niż raz na 2 lata i tylko w przypadku zmiany ich mocy – w 50 % kosztów standardowych soczewek korekcyjnych; w przypadku dzieci i młodzieży do 18. roku życia w razie pogorszenia się wady wzroku dopuszcza się zwrot kosztów soczewek częściej, w zależności od wniosku lekarza.

2. Członkowi służby zagranicznej oraz członkom jego rodziny przebywającym z nim w państwie przyjmującym, którzy są uprawnieni do świadczeń opieki zdrowotnej przysługujących ubezpieczonemu, zgodnie z przepisami o koordynacji, na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa

członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, przysługuje wyłącznie zwrot kosztów leczenia, które zgodnie z przepisami obowiązującymi w państwie przyjmującym nie są pokrywane przez instytucję zagraniczną, na której koszt są udzielane świadczenia opieki zdrowotnej, do wysokości i na zasadach określonych w ust. 1.

3. Zwrot kosztów leczenia małżonka nie przysługuje członkowi służby zagranicznej, jeśli jego małżonek jest zatrudniony lub prowadzi działalność zarobkową, chyba że jest zatrudniony w placówce zagranicznej.

4. Jeśli dostęp do usług medycznych odpowiadających podstawowym standardom przyjętym w Unii Europejskiej jest w państwie przyjmującym szczególnie utrudniony lub niemożliwy, to członkowi służby zagranicznej i członkom jego rodziny przebywającym z nim na stałe przysługuje zwrot kosztów leczenia poniesionych w innym państwie – po uzyskaniu zgody dyrektora generalnego służby zagranicznej.

Art. 53f. 1. Członkowi służby zagranicznej wykonującemu obowiązki w placówce zagranicznej, z którym w państwie przyjmującym przebywają na stałe członkowie rodziny, przysługuje:

- 1) pokrycie opłat z tytułu obowiązkowego przygotowania przedszkolnego wymaganego przepisami obowiązującymi w państwie przyjmującym oraz pokrycie opłat za naukę dzieci w szkole typu podstawowego lub średniego w wysokości 100 % czesnego obowiązującego w przedszkolu bazowym lub w szkole bazowej – określonych dla państwa przyjmującego przez dyrektora generalnego służby zagranicznej w trybie określonym w art. 53g;
- 2) świadczenie w wysokości 10 % dodatku zagranicznego miesięcznie, jeśli jego małżonek nie jest zatrudniony i nie prowadzi działalności zarobkowej;
- 3) świadczenie w wysokości 25 % kwoty bazowej dodatku zagranicznego miesięcznie za każdego małoletniego członka rodziny.

2. Kierownikowi placówki zagranicznej świadczenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, przysługuje w wysokości 20 % dodatku zagranicznego.

3. Do osób z niepełnosprawnością, które są członkami rodziny członka służby zagranicznej, stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące małoletnich członków rodziny członka służby zagranicznej.

4. Jeżeli członkowie służby zagranicznej będący małżeństwem wykonują obowiązki w tej samej placówce zagranicznej lub w różnych placówkach zagranicznych

znajdujących się na terenie tej samej aglomeracji miejskiej, to uprawnienia, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3, przysługują jednemu z nich.

Art. 53g. 1. Dyrektor generalny służby zagranicznej w drodze decyzji ustala listę przedszkoli bazowych oraz szkół bazowych typu podstawowego lub średniego dla dzieci członków służby zagranicznej, które przebywają z nimi na stałe w państwie przyjmującym.

2. Dyrektor generalny służby zagranicznej, ustalając przedszkole bazowe i szkołę bazową, kieruje się potrzebą zapewnienia porównywalności warunków kształcenia dzieci członków służby zagranicznej z warunkami posiadanymi przez dzieci członków korpusu dyplomatyczno-konsularnego innych państw Unii Europejskiej w państwie przyjmującym.

3. Dyrektor generalny służby zagranicznej, na wniosek członka służby zagranicznej, może wyznaczyć dla niego inną szkołę lub inne przedszkole i określić dla niego indywidualne zasady pokrywania opłat z tytułu obowiązkowego przygotowania przedszkolnego lub opłat za naukę jego dzieci – w uzasadnionych indywidualnych przypadkach, a w szczególności w przypadku niepełnosprawności dziecka lub konieczności realizacji innych szczególnych potrzeb członka służby zagranicznej lub jego dzieci, czego nie zapewniają przedszkole bazowe lub szkoła bazowa wyznaczone przez dyrektora generalnego służby zagranicznej.

Art. 53h. 1. Członkowi służby zagranicznej wykonującemu obowiązki w placówce zagranicznej przysługuje:

- 1) pokrycie kosztów przejazdu, wraz z członkami rodziny przebywającymi z nim na stałe za granicą, do kraju i z powrotem – w ramach podróży urlopowej raz na 2 lata, z tym że nie wcześniej niż po upływie 18 miesięcy od dnia podjęcia obowiązków w placówce zagranicznej; koszty przejazdu pokrywa się ponownie po każdych następnych 2 latach pracy w placówce zagranicznej; kosztów przejazdu nie pokrywa się w roku kalendarzowym planowanego odwołania członka służby zagranicznej ze stanowiska w placówce zagranicznej;
- 2) zwrot kosztów podróży do Polski i z powrotem w związku ze zgonem małżonka członka służby zagranicznej lub zgonu jego rodziców, rodzeństwa lub dziecka;
- 3) zwrot kosztów przewozu do Polski zwłok lub szczątków ludzkich w przypadku zgonu członka rodziny członka służby zagranicznej przebywającego z nim na stałe w państwie przyjmującym.

2. Uprawnienie do zwrotu kosztów, o których mowa w ust. 1 pkt 2, przysługuje również małżonkowi członka służby zagranicznej przebywającemu z nim na stałe za granicą w razie zgonu któregoś z rodziców tego małżonka.

3. W przypadku zgonu członka służby zagranicznej wykonującego obowiązki w placówce zagranicznej członkom jego rodziny przebywającym z nim w państwie przyjmującym zapewnia się:

- 1) pokrycie kosztów podróży przesiedleniowej do kraju oraz ryczałt na pokrycie kosztów przewozu mienia osobistego ustalone zgodnie z art. 53a ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 4;
- 2) nieodpłatne korzystanie z lokalu mieszkalnego przydzielonego uprzednio zmarłemu członkowi służby zagranicznej – na czas niezbędny do zorganizowania przewozu do kraju zwłok lub szczątków i zorganizowania podróży przesiedleniowej.

4. W przypadku zgonu członka służby zagranicznej wykonującego obowiązki w placówce zagranicznej zwrot kosztów przewozu do kraju jego zwłok lub szczątków przysługuje osobom uprawnionym do dokonania pochówku – zgodnie z ustawą z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. z 2024 r. poz. 576).

Art. 53i. 1. Członkowi służby zagranicznej wykonującemu obowiązki w placówce zagranicznej o podwyższonym stopniu zagrożenia bezpieczeństwa w rozumieniu przepisów wykonawczych wydanych na podstawie ust. 3, przebywającemu w państwie, w którym ta placówka zagraniczna ma siedzibę, przysługują dodatkowe uprawnienia w postaci:

- 1) od 5 do 10 dni obowiązkowego dodatkowego urlopu wypoczynkowego każdorazowo w okresie 6 miesięcy wykonywania obowiązków w placówce zagranicznej – w zależności od stopnia zagrożenia bezpieczeństwa, do którego placówka zagraniczna jest zakwalifikowana; urlop dodatkowy może być łączony z przysługującym urlopem wypoczynkowym;
- 2) pokrycia kosztów podróży urlopowej w ramach urlopu, o którym mowa w pkt 1, do kraju albo, za zgodą dyrektora generalnego służby zagranicznej, do najbliższego bezpiecznego państwa – każdorazowo w okresie 6 miesięcy wykonywania obowiązków w placówce zagranicznej; przepisu art. 53h ust. 1 pkt 1 nie stosuje się;
- 3) dodatek specjalny od 50 % do 200 % kwoty bazowej dla członków korpusu służby cywilnej miesięcznie w zależności od stopnia zagrożenia bezpieczeństwa, do którego placówka zagraniczna jest zakwalifikowana.

2. Pracownikowi zatrudnionemu w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw zagranicznych w przypadku podróży służbowej do kraju, w którym znajduje się placówka zagraniczna o najwyższym stopniu zagrożenia, przysługuje zwiększona dieta w wysokości 200 % kwoty określonej w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

3. Minister właściwy do spraw zagranicznych określi, w drodze rozporządzenia, stopnie zagrożenia bezpieczeństwa placówek zagranicznych oraz liczbę dni urlopu dodatkowego i wysokość dodatku specjalnego, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3, przysługujące w zależności od stopnia zagrożenia bezpieczeństwa placówki zagranicznej, kierując się potrzebą:

- 1) ograniczenia negatywnych skutków pracy w placówkach zagranicznych o podwyższonym stopniu zagrożenia bezpieczeństwa, oraz
- 2) ujednolicenia dodatkowych uprawnień przyznawanych członkom służby zagranicznej wykonującym obowiązki w placówce zagranicznej o tym samym stopniu zagrożenia bezpieczeństwa.

4. Przyporządkowania placówek zagranicznych do stopni zagrożenia bezpieczeństwa dokonuje w drodze decyzji minister właściwy do spraw zagranicznych po zasięgnięciu opinii Szefa Agencji Wywiadu.”;

- 25) uchyla się art. 54;
- 26) w art. 85b w ust. 1 w zdaniach pierwszym i trzecim oraz w ust. 2 i 4 wyrazy „31 grudnia 2025 r.” zastępuje się wyrazami „31 grudnia 2026 r.”;
- 27) uchyla się art. 87;
- 28) w art. 88 uchyla się ust. 5.

Art. 2. W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz. U. z 2023 r. poz. 1090) w art. 10 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Do złożenia oświadczenia, o którym mowa w ust. 1, obowiązani są:

- 1) Szef Służby Zagranicznej;
- 2) pełnomocni przedstawiciele Rzeczypospolitej Polskiej w innym państwie lub przy organizacji międzynarodowej;
- 3) dyplomaci zawodowi;
- 4) dyplomaci delegowani;

- 5) pracownicy zagraniczni, którym nadano stopień dyplomatyczny na czas pełnienia obowiązków w placówce zagranicznej.”.

Art. 3. Wnioski, o których mowa w art. 4 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, złożone i nierozpoznane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy pozostawia się bez rozpoznania. Osoby, których wnioski pozostawiono bez rozpoznania, w terminie 2 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy mogą złożyć oświadczenie o woli kontynuowania zatrudnienia zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 4. 1. Dyplomaci zawodowi, pracownicy zagraniczni i dyplomaci delegowani zachowują stopień dyplomatyczny nadany im przed dniem wejścia w życie ustawy, z tym że pracownicy zagraniczni i dyplomaci delegowani zachowują stopień dyplomatyczny na czas wykonywania przez nich obowiązków w placówce zagranicznej.

2. Pełnomocnym przedstawicielom Rzeczypospolitej Polskiej w innym państwie lub przy organizacji międzynarodowej, którzy przed rozpoczęciem pełnienia funkcji posiadali status dyplomaty zawodowego, od dnia wejścia w życie ustawy przysługuje stopień dyplomatyczny posiadany przez nich przed rozpoczęciem pełnienia funkcji.

Art. 5. Dyplomaci zawodowi posiadający w dniu wejścia w życie ustawy wyższy stopień dyplomatyczny, o którym mowa w art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, zachowują posiadany stopień dyplomatyczny. Nadanie im kolejnego stopnia dyplomatycznego, z wyłączeniem stopnia ambasadora tytularnego, jest możliwe po spełnieniu przez nich warunków określonych w art. 30 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą i uzyskaniu pozytywnego wyniku wyższej kwalifikacji dyplomatycznej, o której mowa w art. 30 ust. 3 i art. 30a ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 6. Dyplomaci zawodowi będący urzędnikami służby cywilnej, których mnożnik kwoty bazowej służący do ustalenia wysokości dodatku służby zagranicznej, określony w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 50 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jest niższy od mnożnika kwoty bazowej dodatku służby cywilnej przysługującego im w dniu wejścia w życie ustawy, otrzymują dodatek służby zagranicznej w wysokości otrzymywanego dotychczas dodatku służby cywilnej.

Art. 7. 1. Bazowy dodatek zagraniczny dla Stanów Zjednoczonych Ameryki, o którym mowa w art. 51 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, od

dnia 1 stycznia 2025 r. wynosi 738 USD (dolarów amerykańskich) i nie jest waloryzowany w 2025 r.

2. Przeliczenia bazowego dodatku zagranicznego dla Stanów Zjednoczonych Ameryki na kwoty bazowe dla poszczególnych państw przyjmujących obowiązujące od 1 stycznia 2025 r. dokonuje się, stosując wskaźniki kosztów utrzymania, z wyłączeniem kosztów zakwaterowania, określone przez Organizację Narodów Zjednoczonych dla poszczególnych państw w odniesieniu do kosztów utrzymania w Nowym Jorku. Przeliczenia kwoty bazowej dodatku zagranicznego na walutę, w której jest wypłacany dodatek zagraniczny, dokonuje się, stosując wskaźniki przeliczenia waluty określone przez Organizację Narodów Zjednoczonych. Jako kwotę bazową dodatku zagranicznego w państwach przyjmujących, dla których w Biuletynie Statystycznym Narodów Zjednoczonych nie publikuje się wskaźnika kosztów utrzymania, przyjmuje się kwotę bazową dodatku zagranicznego w państwie o zbliżonych kosztach utrzymania.

3. Jako wskaźniki kosztów utrzymania oraz wskaźniki przeliczenia waluty, o których mowa w ust. 2, dla poszczególnych państw przyjmuje się średnie arytmetyczne odpowiednio trzech ostatnich wskaźników kosztów utrzymania oraz trzech ostatnich wskaźników przeliczenia waluty, opublikowanych w Biuletynie Statystycznym Narodów Zjednoczonych przed 1 stycznia 2025 r.

4. Minister właściwy do spraw zagranicznych ogłasza kwoty bazowe dodatku zagranicznego dla poszczególnych państw przyjmujących, obowiązujące od 1 stycznia 2025 r. w drodze obwieszczenia, które podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Art. 8. 1. Do kandydatów na aplikację dyplomatyczno-konsularną, którzy biorą udział w naborze na aplikację dyplomatyczną rozpoczętym i niezakończonym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się wymogi określone w art. 44 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym.

2. Do aplikacji dyplomatyczno-konsularnej rozpoczętej i niezakończonej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy oraz egzaminu dyplomatyczno-konsularnego przeprowadzanego po zakończeniu tej aplikacji stosuje się przepisy dotychczasowe, w tym przepisy wykonawcze wydane na podstawie ustawy uchylanej w art. 91 ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 9. Osoby wymienione w art. 10 ust. 2a ustawy zmienianej w art. 2 do dnia 31 marca 2025 r. składają oświadczenia o swoim stanie majątkowym według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.

Art. 10. 1. W latach 2025–2034 maksymalny limit wydatków z budżetu państwa dla części budżetowej 45 – sprawy zagraniczne, będących skutkiem finansowym niniejszej ustawy, wynosi 1382 mln zł, z tym że w roku:

- 1) 2025 – 70,7 mln zł;
- 2) 2026 – 85,7 mln zł;
- 3) 2027 – 100,7 mln zł;
- 4) 2028 – 115,7 mln zł;
- 5) 2029 – 130,7 mln zł;
- 6) 2030 – 145,7 mln zł;
- 7) 2031 – 160,7 mln zł;
- 8) 2032 – 175,7 mln zł;
- 9) 2033 – 190,7 mln zł;
- 10) 2034 – 205,7 mln zł.

2. W latach 2025–2034 maksymalny limit wydatków z budżetu państwa dla części budżetowej 20 – gospodarka, będących skutkiem finansowym niniejszej ustawy, wynosi 14,2 mln zł, z tym że w roku:

- 1) 2025 – 1,2 mln zł;
- 2) 2026 – 1,3 mln zł;
- 3) 2027 – 1,3 mln zł;
- 4) 2028 – 1,4 mln zł;
- 5) 2029 – 1,4 mln zł;
- 6) 2030 – 1,4 mln zł;
- 7) 2031 – 1,5 mln zł;
- 8) 2032 – 1,5 mln zł;
- 9) 2033 – 1,6 mln zł;
- 10) 2034 – 1,6 mln zł.

3. W przypadku zagrożenia przekroczeniem lub przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1 lub 2, stosuje się mechanizm korygujący polegający na ograniczeniu wydatków osobowych do poziomu zgodnego z limitem wydatków przyjętym dla danego roku budżetowego oraz kolejnych lat.

4. Minister właściwy do spraw zagranicznych monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, oraz odpowiada za wdrożenie mechanizmu korygującego, o którym mowa w ust. 3, w odniesieniu do tego limitu.

5. Minister właściwy do spraw gospodarki monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o którym mowa w ust. 2, oraz odpowiada za wdrożenie mechanizmu korygującego, o którym mowa w ust. 3, w odniesieniu do tego limitu.

Art. 11. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r., z wyjątkiem art. 7, który wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

UZASADNIENIE

I. Wstęp

1. W dniu 15 czerwca 2021 r. weszła w życie ustawa z dnia 21 stycznia 2021 r. o służbie zagranicznej, dalej „ustawa z 2021 r.”, która zastąpiła obowiązującą od 20 lat pragmatykę zawodową szczególnej grupy pracowników administracji rządowej, jakimi są członkowie służby zagranicznej. Ustawa z 2021 r. miała być dogłębną reformą służby, naprawiającą zdiagnozowane w niej przez lata nieprawidłowości i wprowadzającą do niej standardy pozwalające na zbudowanie profesjonalnego zasobu urzędniczego przygotowanego do realizacji zadań i reprezentacji Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami kraju. Jednym z podstawowych argumentów przemawiających za potrzebą wprowadzenia nowej ustawy było wówczas dążenie do poprawy warunków socjalno-bytowych, w szczególności wśród pracowników placówek zagranicznych, w taki sposób, by do pełnienia obowiązków w placówkach zachęcać specjalistów i profesjonalistów oraz podnosić konkurencyjność służby zagranicznej.

Ustawa z 2021 r. została jednak przyjęta z rażącym naruszeniem podstawowych wymogów dotyczących procedury legislacyjnej oraz w sposób wadliwy prawnie. Szereg zagadnień stanowiących materię ustawową zostało w niej przekazanych do uregulowania w przepisach wykonawczych (szczegółowe zasady nadawania członkom służby zagranicznej stopni dyplomatycznych, wysokość i szczegółowe zasady przyznawania i wypłaty dodatku zagranicznego oraz rodzaje, wysokość, tryb i szczegółowe zasady przyznawania świadczeń, o których mowa w art. 53 ustawy), z założeniem, że w rozporządzeniach zostaną uzupełnione kwestie pominięte przez ustawodawcę. Ponadto ocena skutków regulacji dołączona do projektu ustawy, w szczególności w zakresie skutków finansowych dla budżetu państwa, nie została przygotowana w sposób rzetelny. W OSR wskazano, że koszt wprowadzenia nowych rozwiązań jest zerowy, tzn. przyjęto założenie, że MSZ sfinansuje zaprojektowane zmiany w ramach dotychczasowego limitu wydatków budżetowych dla części 45 – sprawy zagraniczne. Uczestnicy procesu legislacyjnego zostali w rezultacie wprowadzeni w błąd przez autorów ustawy co do rzeczywistych kosztów jej przyjęcia. Dopiero szacunki opracowane w ramach prac nad przygotowaniem projektów aktów wykonawczych do ustawy z 2021 r. ujawniły, że wdrożenie nowych rozwiązań wymagałoby zwiększenia budżetu MSZ o co najmniej 170 mln PLN w pierwszym roku obowiązywania ustawy. Z tego względu ustawa z 2021 r. została znowelizowana jeszcze w okresie *vacatio legis* i zawieszono stosowanie jej przepisów w zakresie świadczeń, wskazując, że przez określony okres przejściowy stosowane będą przepisy

uchylonej ustawy z 2001 r. oraz wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych. Okres przejściowy miał trwać początkowo 6 miesięcy, był jednak przedłużany na kolejne lata (obecnie do 31 grudnia 2024 r.). W rezultacie ustawa ta, wbrew zapowiedziom, nie zreformowała obowiązującego systemu świadczeń. W połączeniu z rozwiązaniami przewidującymi obniżenie wymogów kompetencyjnych, upolitycznienie stanowisk kierowniczych w placówkach zagranicznych i brak jasnych kryteriów awansu zawodowego doprowadziła do odpływu profesjonalnych kadr ze służby zagranicznej.

2. Powyższa sytuacja wymaga pilnej naprawy. Niezbędna jest interwencja na poziomie ustawowym poprzez znowelizowanie ustawy z 2021 r. w kilkunastu zasadniczych punktach, w celu podniesienia w możliwie krótkim terminie tych elementów otoczenia regulacyjnego, w jakim funkcjonuje służba zagraniczna, które mają znaczenie strategiczne. Te najpilniejsze, potrzebne i kluczowe zmiany, a zarazem cele obecnie proponowanej nowelizacji, to :

- 1) poprawienie najistotniejszych błędów ustawy z 2021 r. w celu zapewnienia prawidłowości i gospodarności wydatkowania środków budżetowych oraz przywrócenia członkom służby zagranicznej pewności co do przysługujących im praw i świadczeń;
- 2) podniesienie wymagań wobec osób zatrudnianych w służbie zagranicznej i jasne określenie ścieżki awansu zawodowego, w celu odbudowy i rozwoju profesjonalnej służby zagranicznej odpowiadającej współczesnym wyzwaniom;
- 3) zwiększenie konkurencyjności zatrudnienia w służbie zagranicznej oraz zabezpieczenie na poziomie ustawowym godnych warunków pracy i życia dyplomatów wykonujących obowiązki w placówkach zagranicznych i ich rodzin, w szczególności wprowadzenie rozwiązań rekompensujących służbę w szczególnie trudnych warunkach zagrożenia bezpieczeństwa.

Niniejsza nowelizacja stanowi pierwszy etap reformy służby zagranicznej. Zakres ujętych w projekcie zmian obejmuje tylko te kwestie, które na etapie prac przygotowawczych zostały zidentyfikowane jako wymagające najpilniejszej interwencji. Kwestie wymagające szerszych konsultacji, bardziej skomplikowane i trudniejsze do wdrożenia w krótkim czasie, zostaną uregulowane w ramach prac nad projektem nowej ustawy o służbie zagranicznej.

Poniżej szczegółowo wyjaśniono *ratio legis* zmian dokonywanych w poszczególnych rozdziałach obowiązującej ustawy.

II. Zmiany w rozdziale 1 Przepisy ogólne

1. Zgodnie z art. 2 ust. 1 obowiązującej ustawy o służbie zagranicznej misją służby zagranicznej jest ochrona interesów Rzeczypospolitej Polskiej w relacjach z innymi państwami, organizacjami międzynarodowymi i innymi podmiotami zagranicznymi. W tym sensie dyplomacja jest pierwszą linią obrony Rzeczypospolitej. Nie powinno zatem budzić wątpliwości, że z punktu widzenia interesów państwa, a w szczególności jego bezpieczeństwa zewnętrznego, ramy prawne funkcjonowania służby zagranicznej powinny obejmować również mechanizmy, które służą weryfikacji zdolności pracowników do wykonywania zadań służby zagranicznej.

Jednym z takich rozwiązań jest art. 4 nowelizowanej ustawy, który przewiduje, że w przypadku ukończenia 65 lat przez osoby wchodzące w skład służby zagranicznej (z wyjątkiem pełnomocnych przedstawicieli) ich stosunek pracy w służbie zagranicznej wygasa. Powyższe wynika z faktu, że, inaczej niż w przypadku chociażby służby cywilnej, w służbie zagranicznej wymagane jest posiadanie szczególnej zdolności fizycznej i psychicznej do służby, w warunkach wymagających wyjątkowej dyscypliny i dyspozycyjności, a w przypadku dyplomatów zawodowych konieczne jest wykazanie się najwyższym stopniem dyspozycyjności – gotowości długotrwałej służby w dowolnej placówce zagranicznej, w dowolnym kraju i w dowolnym czasie (vide art. 18 pkt 6, art. 20 pkt 5, art. 31 pkt 6 i 8 obowiązującej ustawy o służbie zagranicznej).

Z obiektywnych powodów (rodzinnych, fizycznych, psychicznych lub innych) utrzymanie tego typu stopnia dyspozycyjności może być bardzo trudne dla pracowników w zaawansowanym wieku. Ustawodawca postanowił wprowadzić zatem mechanizm, który co prawda zakłada wygaśnięcie stosunku pracy z osobą, która ukończyła 65 lat, jednak dolegliwość tego przepisu jest łagodzona przez dopuszczenie możliwości kontynuowania zatrudnienia, jeżeli złoży ona odpowiednie oświadczenie oraz przedstawi aktualne orzeczenie lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań do pracy na zajmowanym stanowisku.

W ten sposób przedstawiona norma spełnia wymogi tzw. konstytucyjnego testu proporcjonalności:

- 1) prowadzi do osiągnięcia zakładanego celu, tj. zatrudnienia osób, które dalej spełniają opisane wyżej wymogi niezbędne do pracy w służbie zagranicznej;

- 2) jest konieczna dla ochrony interesu publicznego – zapewnienie prawidłowej realizacji zadań służby zagranicznej ma bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo zewnętrzne państwa;
- 3) efekty wprowadzonej regulacji są proporcjonalne w stosunku do nakładanych ograniczeń – art. 4 przewiduje możliwość dalszego zatrudnienia osoby, która ukończyła 65 lat, jeżeli ta wyrazi taką wolę i uprawdopodobni, że dalej jest zdolna wykonywać powierzone jej zadania.

Projekt nowelizacji wprowadza modyfikację regulacji umożliwiającej dalsze zatrudnienie osoby, która ukończyła 65 lat. Po pierwsze decyzja o dalszym zatrudnieniu pracownika nie powinna być podejmowana na poziomie politycznym, czyli ministra, ale organu wyspecjalizowanego w wykonywaniu czynności z zakresu prawa pracy, czyli przez dyrektora generalnego służby zagranicznej, zwłaszcza jeśli weźmie się pod uwagę, że powyższa norma dotyczy wszystkich grup pracowniczych, czyli także osób zatrudnionych na stanowiskach wspomagających czy specjalistycznych. Po drugie zakłada się, że złożenie przez pracownika oświadczenia o woli kontynuowania zatrudnienia wraz z aktualnym orzeczeniem lekarskim stwierdzającym brak przeciwwskazań do pracy na zajmowanym stanowisku skutkuje trwaniem stosunku pracy także po ukończeniu 65 lat, o ile dyrektor generalny służby zagranicznej w terminie 30 dni od złożenia oświadczenia nie odmówił zgody na dalsze zatrudnienie. Po trzecie projektodawca proponuje zrezygnować z normy odbierającej pracownikowi prawo odwołania się od odmowy zgody na dalsze zatrudnienie. Powyższe jest uzasadnione tym, że taka odmowa bezpośrednio wpływa na sytuację prawną pracownika i konieczne jest zapewnienie jej sądowej kontroli. Członek służby zagranicznej będzie mógł zatem odwołać się od odmowy zgody na dalsze zatrudnienie do właściwego sądu pracy w terminie 21 dni od dnia otrzymania odmowy zgody na dalsze zatrudnienie. Sąd pracy, uznając takie odwołanie, w zależności od sytuacji faktycznej, będzie mógł – stosując odpowiednio przepisy Kodeksu pracy dotyczące rozstrzygnięć odwołań od wypowiedzenia umowy o pracę – orzec o bezskuteczności odmowy zgody na dalsze zatrudnienie, o przywróceniu do pracy albo o odszkodowaniu.

2. Projektodawca proponuje także, by dyplomacie zawodowemu, po wygaśnięciu stosunku pracy w służbie zagranicznej, przysługiwało prawo do posługiwania się ostatnim nadanym mu stopniem dyplomatycznym z określeniem „w stanie spoczynku”. Biorąc pod uwagę, że dyplomaci zawodowi służą Rzeczypospolitej Polskiej, reprezentują i dbają o jej interesy na arenie międzynarodowej, tego typu uprawnienie stanowić będzie wyraz uznania wobec ich zaangażowania i dokonań zawodowych.

3. W związku ze zmianami wprowadzanymi w katalogu stopni dyplomatycznych postanowiono dodać w słowniczku ustawy definicję „ambasadora tytularnego” rozumianego jako najwyższy stopień nadawany dyplomacie zawodowemu.

III. Zmiany w rozdziale 2 Organizacja i funkcjonowanie służby zagranicznej

1. W projekcie przewidziano zniesienie wymogu posiadania wyłącznie obywatelstwa polskiego przez m.in. dyplomatów zawodowych i pracowników zagranicznych, ponieważ jest to rozwiązanie praktycznie niespotykane w dyplomacjach krajów UE (poza wyjątkowymi uwarunkowaniami krajów bałtyckich) i które w praktyce obejmowało także osoby zatrudniane na stanowiskach niesamodzielnych. Co istotne, przedmiotowy zakaz prowadził także do nierównego traktowania pracowników, gdyż w obowiązującej ustawie został z niego całkowicie zwolniony korpus ambasadorski.

2. Projekt przewiduje zmiany w katalogu stopni dyplomatycznych poprzez przywrócenie stopnia attaché oraz ambasadora tytularnego, który będzie mógł być nadany tylko dyplomatom zawodowym. Zwiększenie liczby stopni, poza przywróceniem pewnych tradycji dyplomatycznych oraz zbliżeniem organizacji służby zagranicznej do służb państw zachodnich, ma służyć także wprowadzeniu ekwiwalentności stopni służby zagranicznej ze stopniami służby cywilnej, tak by możliwe było wprowadzenie ekwiwalentności dodatków, które przysługują z tytułu pozostawania w obu służbach.

3.1. Projekt nowelizacji odzwierciedla oryginalny sens dodatku służby zagranicznej, który był planowany jako odpowiadający swą wysokością dodatkowi służby cywilnej. Nadzwyczajny deficyt budżetu państwa (tzw. dziura Bauca) spowodował, że dodatek służby zagranicznej przez lata był obliczany w zaniżonej dla wszystkich stopni dyplomatycznych wartości (nadal obowiązuje przedział mnożników od 0,18 do 0,23 kwoty bazowej, gdzie dla porównania w służbie cywilnej wynosi od 0,47 do 2,05). W rezultacie takiego ustalenia wartości mnożników różnica w wysokości dodatku służby zagranicznej pomiędzy najniższym a najwyższym ze stopni dyplomatycznych to obecnie kilkadziesiąt złotych, a sama wysokość dodatku nie stanowi wymiernej zachęty do wejścia do korpusu dyplomatów zawodowych oraz zdobywania kolejnych stopni dyplomatycznych.

W konsekwencji przez prawie 25 lat pracownicy MSZ zabiegali przede wszystkim o status urzędnika mianowanego i awans w służbie cywilnej. Uzyskanie statusu dyplomaty

zawodowego, logiczne i oczywiste w przypadku większości zatrudnionych w MSZ, oznaczało zwiększenie liczby obowiązków lub ograniczeń, bez odpowiedniej finansowej rekompensaty. Zgodnie z założeniami projektu nowelizacji to właśnie dodatek służby zagranicznej powinien być czynnikiem wartościującym pozycję służbową dyplomaty w służbie zagranicznej i zachęcającym do rozwoju zawodowego.

Proces doprowadzenia do ekwiwalentności dodatku służby zagranicznej z dodatkiem służby cywilnej polega na:

- 1) określeniu 9-stopniowego katalogu stopni dyplomatycznych (przez przywrócenie stopni attaché oraz ambasadora tytularnego);
- 2) wskazaniu, że do stopni dyplomatycznych przyporządkowane są określone dla danego stopnia dyplomatycznego mnożniki kwoty bazowej dla członków korpusu służby cywilnej, służące do ustalenia wysokości dodatku służby zagranicznej;
- 3) wydaniu rozporządzenia w sprawie mnożników służących do ustalenia wysokości dodatku służby zagranicznej, w którym wysokość mnożników kwoty bazowej dla 9 stopni dyplomatycznych zostanie zrównana z obowiązującą wysokością mnożników kwoty bazowej dla 9 stopni służbowych w służbie cywilnej (projekt rozporządzenia został dołączony do projektu nowelizacji).

3.2. W celu zwiększenia profesjonalizmu służby zagranicznej nowelizacja kładzie nacisk na konieczność podnoszenia kwalifikacji jej członków, wprowadzając dwie kategorie stopni dyplomatycznych. Wyższy stopień dyplomatyczny zostaje nadany dyplomacie zawodowemu, który ukończył z wynikiem pozytywnym wyższą kwalifikację dyplomatyczną. Wprowadzenie w służbie zagranicznej dodatkowego kryterium w postaci wyższej kwalifikacji dyplomatycznej pozwoli na obiektywną weryfikację kompetencji, w tym zarządczych, potencjalnej kadry kierowniczej w służbie zagranicznej. Tego typu rozwiązanie jest standardem przyjętym w różnych służbach zagranicznych na świecie, a jego zasadniczym celem jest obiektywne wyłanianie grupy (potencjalnie) menedżerskiej, zdolnej do efektywnego realizowania obowiązków kierowniczych (od szczebla kierownika referatu/naczelnika wydziału w górę), co zapewni skuteczną realizację celów polskiej polityki zagranicznej. Inwestowanie środków publicznych w rozwój kompetencji (w tym zarządczych) odgrywa znaczącą rolę nie tylko w budowie nowoczesnego i profesjonalnego korpusu dyplomatycznego Polski, ale także ze względu na perspektywy obejmowania stanowisk kierowniczych w instytucjach i organizacjach międzynarodowych, gdzie obecność Polaków jest nadal dalece niewystarczająca. Ustawa określa zasady przeprowadzania wyższej kwalifikacji dyplomatycznej: częstotliwość (raz w

roku), warunki dopuszczenia (wniosek przełożonego, staranne, rzetelne i terminowe wykonywanie zadań, upływ określonej liczby lat od nadania ostatniego stopnia, brak orzeczenia kary dyscyplinarnej zawieszającej prawo do awansu), czas przeprowadzenia (przed nadaniem wyższego stopnia dyplomatycznego po raz pierwszy, czyli zazwyczaj przed nadaniem dyplomacie zawodowemu stopnia radcy), etapy kwalifikacji (pisemny sprawdzian, ocena predyspozycji kierowniczych, badanie lekarskie oraz rozmowa oceniająca). Dyplomata zawodowy będzie przechodził wyższą kwalifikację dyplomatyczną tylko raz, tj. przed włączeniem do korpusu dyplomatów z wyższym stopniem dyplomatycznym. Za przeprowadzenie wyższej kwalifikacji dyplomatycznej będzie odpowiadać komisja powołana przez Szefa Służby Zagranicznej (czyli ten organ, który nadaje stopnie dyplomatyczne). Szczegółowy tryb pracy komisji, w tym sposób ustalania wyników wyższej kwalifikacji dyplomatycznej zostanie dookreślony na poziomie aktów wewnętrznych.

4. Kontynuując zmiany mające na celu ujednolicenie, w zakresie, w jakim jest to możliwe i celowe, rozwiązań stosowanych w służbie zagranicznej z tymi znanymi ze służby cywilnej, projekt zakłada odejście od zasady, że stopnie dyplomatyczne są funkcjami w placówkach zagranicznych (skoro stopnie służby cywilnej nie wiążą się z zajmowanym stanowiskiem czy pełnioną funkcją).

5. Jednym z kluczowych zamierzeń projektodawcy jest jasne określenie ścieżek kariery w służbie zagranicznej oraz przywrócenie przejrzystych kryteriów awansu na kolejne stopnie dyplomatyczne. Nowelizacja porządkuje te kwestie, określając na poziomie ustawy procedurę nadawania kolejnych stopni dyplomatycznych (a nie na poziomie rozporządzenia, jak przewiduje to ustawa z 2021 r.). Procedura zakłada, że Szef Służby Zagranicznej nadaje stopień dyplomatyczny attaché członkowi służby zagranicznej, który złożył z wynikiem pozytywnym egzamin dyplomatyczno-konsularny. Nadanie pierwszego stopnia dyplomatycznego wyższego niż attaché jest możliwe, jeśli przemawia za tym dotychczasowe doświadczenie zawodowe członka służby zagranicznej, posiadane wykształcenie, umiejętności, uprawnienia i kwalifikacje zawodowe. Wyższy stopień dyplomatyczny, jak wyjaśniono wyżej, będzie nadawany dyplomacie zawodowemu, który uzyskał pozytywny wynik wyższej kwalifikacji dyplomatycznej. Natomiast ogólne zasady nadawania kolejnych stopni dyplomatycznych zakładają, że następuje to na wniosek przełożonego, jeśli:

- 1) członek służby zagranicznej starannie, rzetelnie i terminowo wykonywał powierzone zadania i czynności służbowe;

- 2) wobec członka służby zagranicznej nie została orzeczona kara dyscyplinarna, o której mowa w art. 49 ust. 2 pkt 3, czyli nagana z pozbawieniem możliwości awansowania przez okres 2 lat;
- 3) od nadania dyplomacie zawodowemu ostatniego stopnia dyplomatycznego upłynęły co najmniej:
 - a) 2 lata – jeśli był to stopień attaché, III sekretarza lub II sekretarza,
 - b) 3 lata – jeśli był to stopień I sekretarza lub wyższy.

6. Obowiązujące kryteria nadania stopnia dyplomatycznego członkowi korpusu służby cywilnej zatrudnionemu w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw zagranicznych obejmują m.in.: odbycie aplikacji dyplomatyczno-konsularnej, seminarium dyplomatyczno-konsularnego albo ukończenie Krajowej Szkoły Administracji Publicznej (KSAP). Projektodawca zwraca uwagę, że jedynie aplikacja dyplomatyczno-konsularna oraz seminarium dyplomatyczno-konsularnego są szkoleniami specjalistycznymi służącymi do przygotowania do pracy dyplomaty zawodowego. Szkolenie w ramach KSAP przygotowuje natomiast do pracy urzędnika mianowanego służby cywilnej. Co prawda absolwenci KSAP zatrudnieni w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw zagranicznych nie są zwolnieni z egzaminu-dyplomatyczno-konsularnego, jednak w ocenie projektodawcy zarówno z punktu widzenia profesjonalizacji służby zagranicznej, jak i z korzyścią dla samych absolwentów celowe będzie objęcie ich wymogiem ukończenia aplikacji dyplomatyczno-konsularnej albo seminarium dyplomatyczno-konsularnego. Uczestnicy seminarium dyplomatyczno-konsularnego będą mogli być zwolnieni z tej części szkoleń objętych programem seminarium, które odbyli już np. w ramach kształcenia w KSAP lub studiów wyższych. Również posiadane kompetencje i doświadczenie zawodowe będzie podstawą do zwolnienia z części szkoleń w ramach seminarium.

7. Zmianą, która jest następstwem modyfikacji przepisów dotyczących seminarium dyplomatyczno-konsularnego, jest uchylene ust. 3–5 w art. 32 zmienianej ustawy. Ze względu na ograniczenie kręgu osób, które mogą wziąć udział w seminarium dyplomatyczno-konsularnym, do osób zatrudnionych na stałe w urzędzie obsługującym Ministra Spraw Zagranicznych uzyskanie stopnia dyplomatycznego na stałe przez pracowników zagranicznych, którzy są związani z MSZ umową na czas określony i nie przechodzili otwartego naboru w służbie cywilnej, nie będzie już możliwe.

8. Uchylenie art. 34 ustawy jest następstwem określenia w ustawie trybu i warunków nadania kolejnego stopnia dyplomatycznego.

IV. Zmiany w rozdziale 3 Kierownicy placówek zagranicznych

W obowiązującym stanie prawnym dyrektor generalny służby zagranicznej w porozumieniu z kierującym placówką zagraniczną wyznacza w placówce zagranicznej zastępcę kierującego placówką, który jednocześnie jest osobą odpowiedzialną przed dyrektorem generalnym za prawidłowe gospodarowanie mieniem, przestrzeganie dyscypliny finansów publicznych, przestrzeganie przepisów, w szczególności przepisów prawa pracy oraz przepisów dotyczących tajemnic ustawowo chronionych. Powyższa regulacja stanowiła element procesu deprofesjonalizacji służby zagranicznej, pozwalając na zatrudnianie w placówkach zagranicznych osób nieposiadających odpowiednich kwalifikacji do kierowania nimi i zwalniając ich z odpowiedzialności za zarządzanie jednostką budżetową. Ponadto przepis ten jest również niezgodny z obowiązującymi przepisami o finansach publicznych, które stanowią, że kierownik jednostki sektora finansów publicznych jest odpowiedzialny za całość gospodarki finansowej tej jednostki.

Uchylenie w art. 36 ust. 2 jest warunkiem koniecznym w procesie profesjonalizacji służby zagranicznej, jak i przywrócenia jasnego podziału odpowiedzialności za kierowanie placówkami zagranicznymi.

V. Zmiany w rozdziale 4 Nabór do służby zagranicznej

1. Projekt nowelizacji wprowadza również zmiany dotyczące seminarium dyplomatyczno-konsularnego oraz aplikacji dyplomatyczno-konsularnej, czyli dwóch programów szkoleniowych przeprowadzanych w celu przygotowania osób zatrudnionych w MSZ do wykonywania obowiązków dyplomaty zawodowego (różnią się one m.in. tym, że seminarium jest skierowane do osób, które są już zatrudnione w MSZ, a w przypadku aplikacji etap naboru ma charakter zewnętrzny, po zakończeniu naboru z aplikantem podpisywana jest umowa o pracę na czas określony). To, że oba programy szkoleniowe są przeprowadzane w tym samym celu znajduje potwierdzenie w tym, że zarówno seminarium, jak i aplikacja kończą się egzaminem dyplomatyczno-konsularnym, a uczestnicy obu programów, zgodnie z obowiązującą ustawą, muszą spełnić jednolite wymagania. Mając na uwadze powyższe,

projektodawca proponuje, by w zakresie, w jakim jest to możliwe i celowe, wzorować seminarium dyplomatyczno-konsularne, jak i aplikację dyplomatyczno-konsularną na służbie przygotowawczej (seminarium i aplikacja pełnią w służbie zagranicznej podobną funkcję, co służba przygotowawcza w służbie cywilnej), przy zachowaniu tych odrębności, które wynikają ze specyfiki pracy dyplomaty zawodowego oraz potrzeb służby zagranicznej. Dzięki temu oba z tych programów szkoleniowych w większym stopniu zostaną dostosowane do oczekiwań i wymagań pracodawcy.

Ze względu na ustawowe zadania Szefa Służby Zagranicznej (koordynowanie procesu zarządzania zasobami ludzkimi oraz planowanie i organizowanie szkoleń w służbie zagranicznej), projektodawca uznał, że to na tym organie powinien spoczywać obowiązek określenia programów seminarium i aplikacji oraz składu i trybu pracy komisji egzaminacyjnej, w tym sposobu przeprowadzenia egzaminu dyplomatyczno-konsularnego i ustalenia jego wyniku. Regulowanie tych zagadnień na poziomie aktu powszechnie obowiązującego byłoby systemowo niewłaściwe, ponieważ, jak wskazano wyżej, zarówno aplikacja, jak i seminarium to rodzaje szkoleń przygotowawczych organizowanych dla osób, które są zatrudnione w MSZ.

2. Projektodawca proponuje, by udział w seminarium był otwarty dla wszystkich członków służby zagranicznej zatrudnionych w MSZ. Równocześnie zrezygnowano z możliwości kwalifikowania do udziału w seminarium osób zatrudnionych w MSZ na podstawie powołania w celu wykonywania obowiązków w placówce zagranicznej. W ocenie projektodawcy pogodzenie udziału w seminarium z wykonywaniem obowiązków w placówce zagranicznej nie jest możliwe i za każdym razem wiązałoby się z koniecznością powrotu do kraju na czas szkolenia oraz egzaminu, co czasowo osłabiałoby obsadę kadrową placówki zagranicznej i negatywnie wpływałoby na jej pracę, generując przy tym dodatkowe koszty.

3. Kierując się potrzebą podnoszenia wymogów stawianych dyplomatom zawodowym, postanowiono objąć uczestników seminarium dyplomatyczno-konsularnego (jak również aplikantów) wymogiem znajomości dwóch języków obcych, w tym biegłą znajomością języka angielskiego. Dotychczas wymóg ten musiał być spełniony dopiero na etapie nadania stopnia dyplomatycznego, ale w praktyce okazywało się, że mimo intensywnego szkolenia nie wszystkim aplikantom udawało się go spełnić przed nadaniem stopnia. Biorąc zatem pod uwagę te doświadczenia, celowe jest sformułowanie tych wymogów już na etapie naboru do seminarium i aplikacji.

4. Członkowie służby zagranicznej zatrudnieni w MSZ będą kwalifikowani do udziału w seminarium dyplomatyczno-konsularnym przez Szefa Służby Zagranicznej na podstawie wniosku, w ramach rocznego limitu przyjęć. Wniosek zostanie skonstruowany w taki sposób, by pozwalał na formalną ocenę spełnienia ustawowych wymagań określonych przede wszystkim w art. 31 ust. 1 pkt 4–8 ustawy.

VI. Zmiany w rozdziale 6 Prawa i obowiązki członków służby zagranicznej

1. Projekt nowelizacji w zakresie nowelizowanych przepisów zmierza do uporządkowania relacji między służbą zagraniczną a służbą cywilną (zaznaczając, że jest to dopiero pierwszy etap reformy służby zagranicznej). Przykładem takich zmian jest zrezygnowanie z wydawania rozporządzenia określającego pełen katalog stanowisk w służbie zagranicznej. W praktyce bowiem tego typu rozporządzenie musiałoby w znacznym stopniu powtarzać w odniesieniu do członków korpusu służby cywilnej regulacje obowiązującego rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie określenia stanowisk urzędniczych, wymaganych kwalifikacji zawodowych, stopni służbowych urzędników służby cywilnej, mnożników do ustalania wynagrodzenia oraz szczegółowych zasad ustalania i wypłacania innych świadczeń przysługujących członkom korpusu służby cywilnej. W ocenie projektodawcy powielanie tej materii, jednolicie uregulowanej dla całej służby cywilnej, jest niecelowe. Powiązana z powyższą zmianą jest propozycja nadania nowego brzmienia w art. 49 ust. 2 pkt 3 (oraz uchylenia w tym ustępie pkt 4).

2. Projekt nowelizacji powiela obowiązującą dotychczas zasadę, że wynagrodzenie członków służby zagranicznej składa się ze składników wynagrodzenia określonych dla członków służby cywilnej oraz że w przypadku dyplomatów zawodowych oprócz składników wynagrodzenia określonych dla członków służby cywilnej przysługuje im także dodatek służby zagranicznej.

Nowelizacja nie zmienia zatem składników wynagrodzenia przysługujących członkom służby zagranicznej, w tym dyplomatom zawodowym. Zmiana wprowadzana w projekcie dotyczy jedynie sposobu obliczania wysokości dodatku służby zagranicznej. Obowiązująca ustawa przewiduje, że dodatek służby zagranicznej wynosi 40 % wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatku za wieloletnią pracę w służbie cywilnej. Należy zaznaczyć, że ten sposób ustalania wysokości dodatku służby zagranicznej nie jest i nigdy nie był stosowany w praktyce, ponieważ przepisy przejściowe ustawy odroczyły jego wejście w życie (a kolejne nowelizacje ustawy z 2021 r. przedłużały ten stan prawny). *De facto* wysokość dodatku służby zagranicznej jest

wciąż ustalana w oparciu o zasady ustanowione przez uchyloną ustawę o służbie zagranicznej z 2001 r. (na mocy przepisu przejściowego art. 85a pkt 1 ustawy).

W ocenie projektodawcy sposób ustalania wysokości dodatku służby zagranicznej polegający na wyliczeniu go jako 40 % wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatku za wieloletnią pracę w służbie cywilnej wymaga pilnej zmiany z kilku powodów:

- 1) jest to metoda, która prowadzi do powstania istotnych różnic w wysokości dodatku otrzymywanego przez dyplomatów zawodowych, nie tylko posiadających ten sam stopień dyplomatyczny; metoda ta dopuszcza wręcz, że dyplomata z niższym stopniem dyplomatycznym może otrzymywać dodatek w wyższej wysokości od dyplomaty posiadającego wyższy stopień dyplomatyczny;
- 2) wysokość dodatku nie jest w żaden sposób powiązana ze ścieżką awansu zawodowego w ramach stopni dyplomatycznych, nie stanowi tym samym narzędzia motywującego do rozwijania kompetencji niezbędnych w korpusie dyplomatów zawodowych;
- 3) jest systemowo niespójna z systemem ocen okresowych, którymi są objęci także dyplomaci zawodowi; kolejne pozytywne oceny okresowe pozostają w tym ujęciu bez wpływu na awans dyplomaty i wysokość przysługującego mu dodatku służby zagranicznej;
- 4) utrwała sytuację braku porównywalności dodatków służby zagranicznej oraz dodatków służby cywilnej, co jest szczególnie istotne w przypadku zbiegu uprawnień dyplomaty do obu tych świadczeń (o czym szerzej dalej);
- 5) nie oferuje dyplomatom zawodowym (tak jak dodatki służby cywilnej urzędnikom mianowanym) przejrzystej ścieżki dochodzenia do dodatku w wyższej wysokości.

W świetle powyższego, kierując się potrzebą zapewnienia dyplomatom zawodowym pewności co do warunków zatrudnienia, a w szczególności przejrzystej drogi do awansu zawodowego, projektodawca proponuje, by na gruncie służby zagranicznej przyjąć rozwiązanie modelowo wzorowane na służbie cywilnej, tj. uzależnienie wysokości dodatku służby zagranicznej od mnożnika kwoty bazowej przypisanego do kolejnych stopni dyplomatycznych, przy jednoczesnym zrównaniu wysokości tych mnożników z tymi, które są przypisane do kolejnych stopni służbowych w służbie cywilnej (*vide* projekt rozporządzenia załączony do projektu nowelizacji). Taki sposób kształtowania wysokości dodatku służby zagranicznej będzie bardziej zrozumiały, sprawiedliwy i systemowo spójny z innymi przepisami ustawy, a ponadto stanowić będzie wymierny ekwiwalent za wyższe wymagania stawiane dyplomatom zawodowym.

3. W kontekście wynagrodzeń dyplomatów zawodowych kolejnym istotnym zagadnieniem regulowanym w nowelizacji jest kwestia zbiegu uprawnień dyplomaty zawodowego, będącego urzędnikiem mianowanym zatrudnionym w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw zagranicznych, do dodatku służby zagranicznej oraz dodatku służby cywilnej. W nowelizacji proponuje się, by w takim przypadku dyplomacie zawodowemu przysługiwał wyłącznie dodatek służby zagranicznej. Rozwiązanie to oznacza, że dyplomata zawodowy będący urzędnikiem mianowanym nadal podlega ocenie okresowej w służbie cywilnej i nadal może awansować na kolejne stopnie w służbie cywilnej. W celu zagwarantowania zachowania praw nabytych przez urzędników mianowanych przewiduje się, że wysokość otrzymywanego przez nich dodatku służby zagranicznej nie będzie niższa od dodatku służby cywilnej, który by im przysługiwał w danym momencie. Powyższe ma odzwierciedlenie także w przepisach przejściowych.

4. Na mocy art. 85a ustawy, mimo upływu ponad 3 lat od jej wejścia w życie, w sprawach uprawnień i świadczeń, przysługujących członkowi służby zagranicznej oraz osobom, które z dniem wejścia w życie ustawy stały się pracownikami delegowanymi albo dyplomatami delegowanymi, wciąż stosowane są przepisy art. 29 uchylonej ustawy oraz przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 30 tej ustawy. W konsekwencji nie wydane zostało rozporządzenie, o którym mowa w art. 54 nowelizowanej ustawy, które miało określać m.in. wysokość i szczegółowe zasady przyznawania i wypłaty dodatku zagranicznego oraz sposób jego waloryzacji.

Powyższy stan prawny wymaga pilnej naprawy i przywrócenia członkom służby zagranicznej pewności co do warunków ich zatrudnienia, w tym zrozumiałego i przejrzystego uregulowania przysługujących im świadczeń. Jednym z elementów działań naprawczych ma być uregulowanie na poziomie ustawy sposobu:

- 1) obliczania wysokości dodatku zagranicznego (tj. jako iloczynu kwoty bazowej określonej dla każdego państwa przyjmującego i mnożnika dodatku zagranicznego określonego dla poszczególnych stanowisk w placówkach zagranicznych);
- 2) określania kwoty bazowej dodatku zagranicznego;
- 3) waloryzacji bazowego dodatku zagranicznego.

Nowelizacja reguluje sposób waloryzacji bazowego dodatku zagranicznego (sam obowiązek waloryzacji dodatku wprowadziła ustawa z 2021 r.). Na tej podstawie Minister Spraw Zagranicznych będzie ogłaszał w drodze obwieszczenia, w terminie do dnia 15 marca, kwoty bazowe dodatku zagranicznego dla poszczególnych państw przyjmujących obowiązujące od

dnia 1 kwietnia. Jednocześnie na poziomie rozporządzenia zostaną określone przedziały mnożników dodatku zagranicznego dla poszczególnych stanowisk w placówkach zagranicznych.

5. W zakresie samych reguł wypłacania dodatku zagranicznego nowelizacja podtrzymuje zasadę, że przysługuje on za czas wykonywania obowiązków w placówce zagranicznej i ulega zmniejszeniu proporcjonalnie do dni nieobecności w pracy w przypadku czasowej niemożności wykonywania obowiązków w placówce zagranicznej, wprowadzając przy tym zmiany redakcyjne służące zapewnieniu spójności brzmienia tej normy z innymi przepisami ustawy.

W porównaniu do obowiązujących przepisów rozszerzeniu ulega katalog nieobecności nieuznawanych za czasową niemożność wykonywania obowiązków służbowych w placówce zagranicznej (czyli okresów, za które będzie przysługiwał dodatek zagraniczny) o urlop opiekuńczy, o którym mowa w art. 173¹ Kodeksu pracy.

W świetle niejednolitej linii orzeczniczej sądów pracy, w celu rozwiązania pojawiających się wątpliwości, wprowadzono do ustawy przepis wskazujący, że dodatek zagraniczny nie stanowi podstawy do obliczania ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy i nie jest on też składnikiem wynagrodzenia.

Ponadto projektodawca uregulował w ustawie termin wypłacania dodatku zagranicznego, a także termin wypłaty pierwszego dodatku zagranicznego, brak obowiązku zwrotu dodatku otrzymanego za miesiąc, w którym nastąpiło odwołanie lub zgon, oraz okres, za jaki przysługuje dodatek zagraniczny w przypadku odwołania członka służby zagranicznej ze stanowiska w placówce zagranicznej i wyznaczenia stanowiska w innej placówce zagranicznej (w obowiązującej ustawie zasady te miały zostać uregulowane w rozporządzeniu).

6. Kluczowym zagadnieniem wymagającym interwencji legislacyjnej jest uregulowanie katalogu świadczeń przysługujących członkom służby zagranicznej wykonującym obowiązki w placówce zagranicznej. Z uwagi na brzmienie przepisów przejściowych wciąż są stosowane przepisy art. 29 uchylonej ustawy z 2001 r. oraz przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 30 tej ustawy. Termin obowiązywania przepisu przejściowego, o którym mowa w art. 85a, był wielokrotnie przesuwany z uwagi na trudności czy wręcz niemożność wykonania obowiązującej ustawy. Członkowie służby zagranicznej są więc *de facto* utrzymywani w stanie przejściowym między regulacjami z 2001 r. a nowym modelem opracowanym w 2021 r. Założeniem nowelizacji jest uzdrowienie tego stanu prawnego i przywrócenie członkom służby zagranicznej pewności co do warunków ich zatrudnienia.

Wadliwość modelu uprawnień i świadczeń z 2021 r. polega przede wszystkim na:

- 1) braku rzetelnej oceny skutków regulacji, w szczególności skutków finansowych dla budżetu państwa – na etapie prac nad projektem wprowadzono w błąd uczestników procesu legislacyjnego co do rzeczywistych kosztów przyjęcia ustawy;
- 2) wprowadzeniu alternatywnych sposobów realizacji niektórych uprawnień pracowniczych, które generowałyby nieproporcjonalnie wysokie koszty dla budżetu państwa, w stosunku do sposobów dotychczas stosowanych, bez określenia kryteriów stosowania poszczególnych rozwiązań;
- 3) powieleniu błędów ustawy z 2001 r. polegających m.in. na blankietowości przepisów oraz przeniesieniu do aktu wykonawczego zagadnień, które stanowią materię ustawową.

7.1. W porównaniu do zarówno ustawy z 2001 r., jak i ustawy z 2021 r. nowelizacja dąży do pełniejszej ochrony praw pracowniczych przez przeniesienie na poziom ustawy szczegółowych zasad przyznawania świadczeń, w tym:

- 1) przydzielania lokali mieszkalnych oraz rozliczania kosztów ich eksploatacji;
- 2) zwrotu kosztów leczenia, w tym określenia katalogu uzasadnionych świadczeń i usług medycznych, za które taki zwrot przysługuje, jeżeli zostaną udokumentowane;
- 3) pokrycia opłat z tytułu obowiązkowego przygotowania przedszkolnego oraz nauki w szkołach typu podstawowego lub średniego;
- 4) przypadków, w których przysługuje pokrycie kosztów przejazdu do Polski i z powrotem;
- 5) zwrotu kosztów podróży przesiedleniowej oraz ryczałtu na przewóz mienia;
- 6) wypłaty i wysokości zasiłku adaptacyjnego;
- 7) świadczeń przysługujących członkom służby zagranicznej wykonującym obowiązki w placówce o podwyższonym stopniu zagrożenia bezpieczeństwa.

Rozumiejąc potrzebę ustabilizowania norm regulujących uprawnienia członków służby zagranicznej wykonujących obowiązki w placówkach zagranicznych, projektodawca postanowił, by szczegółowe rozwiązania w tym zakresie wzorować na przepisach obecnie stosowanych, w szczególności na rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie dodatku zagranicznego i świadczeń przysługujących członkom służby zagranicznej wykonującym obowiązki służbowe w placówce zagranicznej. Dzięki temu zmiany wprowadzane na mocy nowelizacji nie będą stanowić dla członków służby zagranicznej kolejnej rewolucji.

Próbując pogodzić uzasadnione i racjonalne oczekiwania członków służby zagranicznej z obowiązującymi zasadami dokonywania wydatków ze środków publicznych, w szczególności wydatkowania ich w sposób celowy, oszczędny i efektywny, nowelizacja zakłada zachowanie katalogu uprawnień przysługujących członkom służby zagranicznej, ale rezygnację z niektórych metod ich realizacji, które miały charakter jedynie alternatywny, a które zostały zidentyfikowane jako nieefektywne kosztowo, tj. ryczałtu na wynajem lokalu mieszkalnego, ubezpieczenia zdrowotnego w państwie przyjmującym, finansowania opłat za naukę w szkołach niewyznaczonych przez Szefa Służby Zagranicznej. Oprócz nieproporcjonalnie wysokich kosztów do zakładanych celów rozwiązania zaprojektowane w 2021 r. dopuszczały m.in. możliwość przerzucenia na pracownika zdań związanych ze znalezieniem i najęciem odpowiedniego lokalu mieszkalnego czy zawarciem umowy ubezpieczenia zdrowotnego. W ocenie projektodawcy pracodawca powinien dążyć do możliwie maksymalnego odciążenia pracownika w procesie przygotowania do wyjazdu na placówkę zagraniczną, co stanowiło dodatkowy argument za odstąpieniem od tych rozwiązań. Powyższe uprawnienia pracownicze, na mocy nowelizacji, będą zatem realizowane odpowiednio przez:

- 1) przydzielenie członkowi służby zagranicznej nieodpłatnie wyposażonego lokalu mieszkalnego, będącego własnością Skarbu Państwa lub znajdującego się w zasobie placówki zagranicznej, odpowiedniego dla liczby przesiedlających się z nim członków rodziny i w standardzie gwarantującym właściwe wykonywanie obowiązków służbowych, a w przypadku braku takiego lokalu zapewnienie wyposażonego lokalu najętego przez placówkę zagraniczną; w następstwie decyzji o przydzieleniu lokalu mieszkalnego kierownik placówki zagranicznej będzie zawierał umowę użyczenia lokalu z członkiem służby zagranicznej;
- 2) zwrot uzasadnionych i udokumentowanych kosztów leczenia członka służby zagranicznej i przebywających z nim na stałe w państwie przyjmującym członków rodziny (w ustawie zawarto przykładowy katalog uzasadnionych usług/zabiegów medycznych, za które przysługiwać będzie zwrot kosztów, jeżeli zostaną udokumentowane); w przypadku członków służby zagranicznej przebywających w państwie przyjmującym będącym państwem członkowskim Unii Europejskiej lub państwem członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w którym przysługuje mu dostęp do gwarantowanych świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych, zwrot kosztów leczenia nie będzie przysługiwać;

- 3) pokrycie opłat z tytułu obowiązkowego przygotowania przedszkolnego wymaganego przepisami obowiązującymi w państwie przyjmującym oraz opłat za naukę dzieci w szkole typu podstawowego lub średniego w wysokości 100 % czesnego w przypadku wyboru przedszkola bazowego lub szkoły bazowej określonych dla państwa przyjmującego przez dyrektora generalnego służby zagranicznej; nowelizacja dopuszcza także w szczególnych przypadkach (np. podyktowanych niepełnosprawnością dziecka lub jego innymi specjalnymi potrzebami) wyznaczenie przez dyrektora generalnego służby zagranicznej innego przedszkola lub szkoły niż te wymienione na liście przedszkoli i szkół bazowych oraz określenie indywidualnych zasad pokrywania opłat z tytułu obowiązkowego przygotowania przedszkolnego lub opłat za naukę dzieci.

7.2. Projekt ustawy przewiduje, aby dodatek rozłakowy, przysługujący osobom, które ze względów bezpieczeństwa przesiedlają się na placówkę zagraniczną bez członków rodziny, zastąpić szerszym pakietem świadczeń, obejmujących dodatek finansowy oraz świadczenia urlopowe, zróżnicowane w zależności od stopnia zagrożenia placówki zagranicznej, w której członek służby zagranicznej wykonuje obowiązki służbowe. Zgodnie z projektem członkom służby zagranicznej wykonującym obowiązki w placówkach zagranicznych o podwyższonym stopniu zagrożenia przysługują:

- 1) dodatkowe dni urlopu wypoczynkowego, od 5 do 10 w zależności od stopnia zagrożenia bezpieczeństwa, każdorazowo w okresie 6 miesięcy wykonywania obowiązków w placówce;
- 2) pokrycie kosztów podróży urlopowej w ramach dodatkowych dni urlopu wypoczynkowego do Polski lub najbliższego bezpiecznego państwa;
- 3) dodatek specjalny w wysokości od 50 % do 200 % kwoty bazowej służby cywilnej, w zależności od stopnia zagrożenia bezpieczeństwa.

Ponadto podwyższeniu będzie ulegać również dieta pracownika zatrudnionego w MSZ, w przypadku podróży służbowej do kraju, w którym znajduje się placówka zagraniczna o najwyższym stopniu zagrożenia.

Należy podkreślić, że dookreślenie uprawnień przysługujących w związku z wykonywaniem obowiązków w placówce zagranicznej o podwyższonym stopniu zagrożenia bezpieczeństwa jest wymuszone przez pogłębiającą się destabilizację sytuacji międzynarodowej oraz związane z tym wyzwania dla służby zagranicznej. Stopnie zagrożenia bezpieczeństwa placówek zagranicznych wraz z przyporządkowanymi im liczbą dni urlopowych oraz wysokością

dotatku specjalnego zostaną określone przez Ministra Spraw Zagranicznych w rozporządzeniu. Natomiast samo przyporządkowanie stopni zagrożenia do poszczególnych placówek zagranicznych będzie następować w drodze decyzji Ministra Spraw Zagranicznych, podejmowanej po zasięgnięciu opinii Agencji Wywiadu.

VII. Przepisy zmieniające, przejściowe i końcowe

1. Nowelizacja przewiduje zmiany w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne, polegające na objęciu obowiązkiem składania oświadczeń majątkowych: Szefa Służby Zagranicznej, pełnomocnych przedstawicieli Rzeczypospolitej Polskiej w innym państwie lub przy organizacji międzynarodowej, dyplomatów zawodowych, dyplomatów delegowanych, pracowników zagranicznych, którym nadano stopień dyplomatyczny na czas pełnienia obowiązków w placówce zagranicznej. Jest to uzasadnione specyfiką służby zagranicznej, której członkowie, zwłaszcza wykonujący obowiązki w placówkach zagranicznych, mogą być w większym stopniu narażeni na występowanie propozycji korupcyjnych, działania wywiadów obcych państw czy występowanie konfliktów interesów. Wszystkie wymienione wyżej grupy pracowników powinny być zobowiązane do składania oświadczeń majątkowych w MSZ. Dotychczasowa praktyka obejmowania tych osób obowiązkiem składania oświadczeń majątkowych jako zajmujących stanowiska równorzędne pod względem placowym do stanowisk już objętych tym obowiązkiem budziła niejednokrotnie wątpliwości interpretacyjne i nie pozwalała na skuteczne egzekwowanie obowiązku złożenia oświadczenia majątkowego.

2. Przepisy przejściowe nowelizacji gwarantują, że dyplomaci zawodowi, pracownicy zagraniczni i dyplomaci delegowani zachowują stopień dyplomatyczny nadany im przed dniem wejścia w życie nowelizacji, z zastrzeżeniem, że pracownicy zagraniczni i dyplomaci delegowani zachowują stopień dyplomatyczny tylko na czas wykonywania przez nich obowiązków w placówce zagranicznej. Podobnie pełnomocnym przedstawicielom Rzeczypospolitej Polskiej w innym państwie lub przy organizacji międzynarodowej, którzy przed rozpoczęciem pełnienia funkcji posiadali status dyplomaty zawodowego, od dnia wejścia w życie nowelizacji przysługiwać będzie stopień dyplomatyczny posiadany przez nich przed rozpoczęciem pełnienia funkcji.

3. W przypadku członków służby zagranicznej, którzy w dniu wejścia w życie nowelizacji posiadają wyższy stopień dyplomatyczny, w rozumieniu nowelizacji, przy nadawaniu im kolejnego stopnia dyplomatycznego, poza stopniem ambasadora tytularnego, będą zobowiązani

do spełnienia wymogów wprowadzanych nowelizacją, w szczególności uzyskania pozytywnego wyniku wyższej kwalifikacji dyplomatycznej.

4. W przepisach przejściowych zagwarantowano również, że dyplomaci zawodowi, będący urzędnikami służby cywilnej, których mnożnik kwoty bazowej, służący do ustalenia wysokości dodatku służby zagranicznej, jest niższy od mnożnika kwoty bazowej dodatku służby cywilnej przysługującego im w dniu wejścia w życie ustawy, otrzymają dodatek służby zagranicznej w wysokości otrzymywanego dotychczas dodatku służby cywilnej. Oznaczać to będzie w praktyce podwyższenie im mnożnika kwoty bazowej przy zachowaniu przez nich dotychczasowego stopnia dyplomatycznego. W ten sposób projektodawca dąży do zapewnienia, że żaden dyplomata zawodowy nie straci na zmianach wprowadzanych nowelizacją.

5. W przypadku kandydatów na aplikację dyplomatyczno-konsularną, biorących udział w naborze na aplikację dyplomatyczną rozpoczętym i niezakończonym przed dniem wejścia w życie nowelizacji, stosowane będą wymogi określone w art. 44 ustawy w brzmieniu dotychczasowym. Podobnie aplikacja dyplomatyczno-konsularna rozpoczęta i niezakończona przed dniem wejścia w życie nowelizacji oraz egzamin ją kończący są przeprowadzane w oparciu o przepisy dotychczasowe. Zmiana zasad przeprowadzania tego szkolenia w jego trakcie wprowadzałaby niepotrzebny zamęt organizacyjny i byłaby z tego punktu widzenia niekorzystna także dla samych aplikantów.

6. Przepisy przejściowe określają ponadto wysokość bazowego dodatku zagranicznego oraz sposób obliczania kwot bazowych dla poszczególnych państw przyjmujących w roku wejścia ustawy w życie. Mechanizm dokonania obliczeń dla roku zerowego oraz opublikowania ich wyników jest taki sam, jak dla kolejnych lat.

7. Planowany termin wejścia w życie ustawy to 1 stycznia 2025 r. Wyznaczony termin powinien umożliwić zakończenie prac nad ustawą z odpowiednim *vacatio legis* oraz wydanie niezbędnych dla nowelizacji aktów wykonawczych. Przewiduje się jedynie wcześniejsze wejście w życie przepisu pozwalającego na ustalenie kwot bazowych dodatku zagranicznego dla poszczególnych państw, który będzie obowiązywał od 1 stycznia 2025 r.

VIII. Uwagi końcowe

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego

systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.) i w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji.

Projekt ustawy jest zgodny z przepisami prawa Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie podlega przedstawieniu właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt ustawy stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o *działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – *Regulamin pracy Rady Ministrów* (M.P. z 2024 r. poz. 806) został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt ustawy nie podlegał dokonaniu oceny OSR przez koordynatora OSR w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – *Regulamin pracy Rady Ministrów*.

Nazwa projektu Ustawa o zmianie ustawy o służbie zagranicznej oraz ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Spraw Zagranicznych Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Radosław Sikorski, Minister Spraw Zagranicznych Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Jarosław Czubiński, Dyrektor Biura Prawnego MSZ, jaroslaw.czubinski@msz.gov.pl, tel. 22 523 8164	Data sporządzenia 09.10.2024 r. Źródło Inne Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów UD67
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Przyjęta w 2021 r. nowa ustawa o służbie zagranicznej wprowadziła szereg rozwiązań finansowych i organizacyjnych powodujących negatywne skutki dla funkcjonowania służby zagranicznej, a często także z przyczyn formalnych niemożliwe do wdrożenia. Z tego względu konieczne jest pilne podjęcie działań w celu:

- 1) dokonania korekty poważnych wad obowiązującej ustawy z dnia 21 stycznia 2021 r. o służbie zagranicznej, przede wszystkim z punktu widzenia elementarnej racjonalności wydatków budżetowych oraz zasad zarządzania służbą zagraniczną, tj. dodatku służby zagranicznej w wysokości 40 % wynagrodzenia zasadniczego, funkcjonowanie tzw. ryczałtów mieszkaniowych w placówkach, bez określenia precyzyjnych zasad ich wypłaty, braku określenia precyzyjnych zasad waloryzacji dodatku zagranicznego i wypłaty niektórych świadczeń; ustawa z 2021 r. wprowadziła jedynie katalog świadczeń przysługujących w placówkach zagranicznych, pozostawiając szczegółowe zasady do określenia w rozporządzeniu, nie przewidując jednak odpowiednich przepisów merytorycznych i wytycznych do wydania stosownego rozporządzenia; z tego względu od początku obowiązywania ustawy z 2021 r. zachowane są w mocy rozwiązania przewidziane uchyloną ustawą z 2001 r. i aktem wykonawczym wydanym na jej podstawie, który nie przystaje do nowego katalogu świadczeń i uniemożliwia realizację większości zagwarantowanych ustawowo uprawnień;
- 2) zwiększenia wymogów kompetencyjnych wobec osób zatrudnianych w celu budowy i rozwoju profesjonalnej służby zagranicznej odpowiadającej współczesnym wyzwaniom; po 2021 r. obserwowane było otwieranie się służby zagranicznej na osoby nieposiadające kluczowych, podstawowych kompetencji, tj. doświadczenia w administracji czy znajomości języków obcych; ustawa nie wprowadziła też żadnych – poza czysto finansowymi – zachęt do rozwijania kompetencji dyplomatów zawodowych, nie przewiduje też obowiązku rozwijania tych kompetencji;
- 3) odbudowy konkurencyjności zatrudnienia w polskiej służbie zagranicznej – ustawa o służbie zagranicznej z 2021 r. wprowadziła przede wszystkim ograniczenia w zatrudnianiu, tj. zakaz posiadania innych obywatelstw, czy wygaszenie stosunku pracy po osiągnięciu określonego wieku; wysokość wynagrodzeń nie wzrastała w takim tempie, jak w innych urzędach, a warunki wyjazdów na placówki, w szczególności do krajów o podwyższonym stopniu zagrożenia bezpieczeństwa, nie przyciągały specjalistów oraz zniechęcały dyplomatów zawodowych do podejmowania decyzji o zmianie miejsca zatrudnienia; od momentu wejścia w życie ustawy o służbie zagranicznej z 2021 r. z 129 dyplomatami zawodowymi rozwiązano stosunek pracy, do chwili obecnej 32 powróciło do służby, głównie na mocy prawomocnych wyroków sądowych.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Do osiągnięcia celów wskazanych w pkt 1 niezbędna jest nowelizacja przepisów ustawy, która:

- 1) Wprowadzi na poziomie ustawowym precyzyjne i stabilne zasady wypłacania świadczeń przysługujących pracownikom placówek zagranicznych, w tym m.in.:
 - zasady waloryzacji dodatku zagranicznego (obecnie ustawa przewiduje jedynie obowiązek corocznej waloryzacji, nie wskazując zasad, na jakich ma ona się odbywać),
 - zasady wypłaty świadczeń mieszkaniowych (rezygnując przy tym z alternatywnych sposobów realizacji tych świadczeń, które generowałyby nieproporcjonalnie wysokie koszty dla budżetu państwa, w stosunku do sposobów dotychczas stosowanych),
 co pozwoli na wypłatę poszczególnych świadczeń bezpośrednio na podstawie przepisów ustawowych oraz będzie odpowiadało aktualnym standardom tworzenia przepisów prawa dotyczącym uprawnień pracowniczych, a ponadto pozwoli precyzyjnie planować wydatki budżetowe.
- 2) Określi dodatkowe wymogi kompetencyjne dla osób starających się o uzyskanie statusu dyplomaty zawodowego (obowiązek znajomości dwóch języków obcych na etapie ubiegania się o przyjęcie na aplikację – aktualnie kandydat musi znać jeden język obcy), a także dodatkowe formy sprawdzania kwalifikacji osób ubiegających się o stanowiska kierownicze (wprowadzenie wyższej kwalifikacji zawodowej jako obowiązkowej przed uzyskaniem wyższego stopnia służby zagranicznej, która ma badać kompetencje i predyspozycje kierownicze), motywując w ten sposób dyplomatów zawodowych do rozwijania swoich kompetencji.

- 3) Wprowadzi rozwiązania pro-pracownicze – o charakterze finansowym i pozafinansowym – wpływające na zwiększenie atrakcyjności zatrudnienia w służbie zagranicznej i wykonywania obowiązków służbowych w placówce zagranicznej dla wysoko wykwalifikowanych pracowników, tj.:
- zrównanie dodatku służby zagranicznej z dodatkiem służby cywilnej,
 - określenie zasad waloryzacji dodatku zagranicznego,
 - precyzyjne i stabilne określenie zasad wypłaty świadczeń przysługujących członkom służby cywilnej realizującym obowiązki w placówkach zagranicznych,
 - wprowadzenie dodatkowych świadczeń (urlopów, podróży do kraju) dla pracowników realizujących obowiązki w placówkach o podwyższonym stopniu zagrożenia bezpieczeństwa.

Projekt obejmuje także nowelizację przepisów ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne, poprzez objęcie wymogiem składania oświadczeń majątkowych Szefa Służby Zagranicznej, ambasadorów, dyplomatów zawodowych, pracowników zagranicznych, którym Szef Służby Zagranicznej nadał stopień dyplomatyczny na czas pełnienia obowiązków w placówce zagranicznej oraz dyplomatów delegowanych. Jest to uzasadnione specyfiką służby zagranicznej, w której szczególnie konieczne jest budowanie i wzmacnianie etosu pracy. Obecnie obowiązujące w tym zakresie regulacje nie są wystarczające do osiągnięcia zakładanych celów.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Rozwiązania proponowane w projekcie dostosowane są do specyfiki polskiej służby zagranicznej. Przyjęcie wprost rozwiązań stosowanych w krajach OECD/UE nie jest możliwe ze względu na autonomię państw w ustanawianiu zasad ustrojowych oraz ze względu na odmienne uwarunkowania prawne, faktyczne czy finansowe.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Pracownicy Ministerstwa Spraw Zagranicznych i placówek zagranicznych	3558	Dane własne MSZ	- zmiana zasad wynagradzania i wypłaty przysługujących świadczeń; - zwiększenie wymogów kompetencyjnych w stosunku do pracowników; - wprowadzenie rozwiązań pro-pracowniczych, zachęających lub rekompensujących służbę w placówkach zagranicznych, niekiedy w warunkach istotnego zagrożenia bezpieczeństwa

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Ze względu na zakres regulacji, która dotyczy wyłącznie organizacji służby zagranicznej, przeprowadzenie konsultacji publicznych nie jest wymagane.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2024 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	8,3	8,3	8,3	8,3	8,3	8,3	8,3	8,3	8,3	8,3	8,3	91,3
budżet państwa	8,3	8,3	8,3	8,3	8,3	8,3	8,3	8,3	8,3	8,3	8,3	91,3
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Wydatki ogółem	71,9	87	102	117,1	132,1	147,1	162,2	177,2	192,3	207,3	222,4	1 618,6
budżet państwa	71,9	87	102	117,1	132,1	147,1	162,2	177,2	192,3	207,3	222,4	1 618,6
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Saldo ogółem	-63,6	-78,7	-93,7	-108,8	-123,8	-138,8	-153,9	-168,9	-184	-199	-214,1	- 1 527,3

budżet państwa	-63,6	-78,7	-93,7	-108,8	-123,8	-138,8	-153,9	-168,9	-184	-199	-214,1	-1 527,3
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Źródła finansowania	Ze względu na zamrożenie wejścia w życie części przepisów ustawy o służbie zagranicznej z 2021 r. i stosowanie w tym zakresie wcześniejszych uregulowań wejście w życie obowiązującej ustawy nie wywołało <i>de facto</i> negatywnych skutków finansowych dla budżetu państwa. Wejście w życie ustawy zmieniającej będzie miało wpływ na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa, i spowoduje konieczność zwiększenia limitu wydatków w części 45 budżetu państwa w roku 2025 i latach kolejnych. Wejście w życie projektowanej ustawy spowoduje także konieczność zwiększenia limitu wydatków w części 20 budżetu państwa – gospodarka w roku 2025 i latach kolejnych z uwagi na fakt zatrudnionych dyplomatów delegowanych w 4 placówkach podlegających ministrowi właściwemu do spraw gospodarki. Wydatki na funkcjonowanie przedstawicieli innych ministerstw w placówkach zagranicznych (poza przedstawicielami ministra właściwego do spraw gospodarki) ujęte są w części budżetu państwa, której dysponentem jest Minister Spraw Zagranicznych, dlatego wprowadzane w projekcie ustawy zmiany będą wywoływały skutki finansowe tylko w wyżej wymienionych częściach budżetu państwa, tj. 45 – sprawy zagraniczne oraz 20 – gospodarka. Nowelizacja ustawy jednak istotnie redukuje skutki finansowe dla budżetu państwa w stosunku do skutków, które wywołałoby wdrożenie obecnych zapisów ustawowych – z ok. 170 mln PLN rocznie w zerowym roku obowiązywania (obecne rozwiązania ustawowe) do poziomów wskazanych w tabeli powyżej. Wewnętrzne analizy i obliczenia wskazują, że zgodnie z obowiązującymi przepisami konieczne byłoby poniesienie m.in. następujących kosztów: - ok. 55 mln PLN na wypłatę tzw. ryczałtów mieszkaniowych (koszt w pierwszym roku, waloryzowany w kolejnych latach), - ok. 95 mln PLN (koszt w pierwszym roku, waloryzowany w kolejnych latach) na wypłatę dodatków zagranicznych oraz innych dodatków, tj. dodatków na dzieci, dodatków rozłąkowych.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Zaprezentowane skutki finansowe dla sektora finansów publicznych w części 45 budżetu państwa – sprawy zagraniczne, obejmują koszty: 1) dodatkowych lub zwiększonych świadczeń na rzecz pracowników służby zagranicznej kierowanych do pracy w placówkach zagranicznych, 2) wprowadzenia nowych zasad naliczania dodatków służby zagranicznej wraz z pochodnymi od wynagrodzeń wypłacanych w kraju, 3) wprowadzenia dodatków specjalnych dla pracowników kierowanych do krajów o podwyższonym stopniu zagrożenia bezpieczeństwa. <u>Ad.1) Najistotniejszą pozycję dodatkowych kosztów stanowi modernizacja systemu świadczeń wypłacanych pracownikom służby zagranicznej, skalkulowana na ok. 51,3 mln złotych w skali roku.</u> Uwzględniono przy tym następujące pozycje świadczeń: - coroczną waloryzację bazowych dodatków zagranicznych w poszczególnych państwach świata, realizowaną w oparciu o wskaźniki kosztów utrzymania publikowane w Biuletynie Statystycznym Narodów Zjednoczonych oraz przyjęciu stawki bazowej dla miasta Nowy Jork, zwiększanej corocznie w oparciu o wskaźniki inflacji. Do kalkulacji kosztów na 2025 rok przyjęto uśrednione wskaźniki kosztów utrzymania opublikowane w Biuletynach Statystycznych ONZ w 2023 roku oraz wskaźnik inflacji w USA za 2023 rok. Tak wyliczony bazowy dodatek zagraniczny dla Nowego Jorku wyniósłby 738 USD w 2025 roku. Wyliczenie kwot bazowych następuje dwuetapowo. W pierwszym etapie następuje wyliczenie stawki dodatku zagranicznego bazowego w USA, w oparciu o wskaźnik inflacji w USA oraz aktualną stawkę bazowego dodatku zagranicznego w USA. W drugim etapie dokonuje się wyliczenia kwot bazowych dla poszczególnych krajów świata. Podstawą obliczeń jest tabela „Wskaźniki cen detalicznych określające koszty utrzymania przedstawicieli ONZ” z „Biuletynu statystycznego ONZ”. Tabela podaje w procentach koszty utrzymania w poszczególnych krajach świata w stosunku do kosztów utrzymania w Nowym Jorku przyjętych jako „100” oraz podaje przyjęte do wyliczeń kursy walut w stosunku do USD.											

Dla ustalenia dodatków zagranicznych bazowych przyjmuje się wskaźniki nie obejmujące wydatków związanych z utrzymaniem nieruchomości / mieszkań.

W oparciu o powyższe zasady oszacowano roczne koszty waloryzacji w roku „zerowym” na 32 mln złotych.

- dodatek na niepracującego małżonka w wysokości 10 % dodatku zagranicznego wypłacanego pracownikowi służby zagranicznej. Do wyliczenia przyjęto budżet na wypłatę dodatków zagranicznych w wysokości ok. 204 mln złotych oraz założenie, że w przypadku 35 % pracowników służby zagranicznej są oni jednocześnie jedynymi żywicielami rodziny. Przy przyjęciu powyższych zasad szacowane **koszty wprowadzenia dodatku wynoszą ok. 7,1 mln złotych w skali roku w roku wejścia w życie ustawy** ($204 \text{ mln zł} \times 35 \% \times 10 \%$).

- dodatek na każde małoletnie dziecko członka służby zagranicznej w wysokości 25 % bazowego dodatku zagranicznego w państwie przyjmującym. Do wyliczenia przyjęto zwaloryzowane kwoty dodatków zagranicznych oraz liczbę ok. 850 dzieci, przebywających z rodzicami w państwach przyjmujących w br. **Roczny koszt szacuje się na 8,3 mln złotych (liczba dzieci x kwota bazowa w USA x kurs PLN/USD x 25 % x 12 mies.)**.

- opłaty za obowiązkowe przygotowanie przedszkolne wymagane przepisami prawa państwa przyjmującego, wyliczone w oparciu o posiadane dane o liczbie dzieci w wieku przedszkolnym przebywające obecnie z rodzicami w państwach przyjmujących oraz obowiązujące stawki opłat. **Szacowany w ten sposób roczny koszt wynosi ok. 3,9 mln złotych.**

Ad.2) Przy wyliczeniu kosztów wejścia w życie ustawy w wysokości ok. 12,8 mln złotych w skali roku, wypłacanych w kraju, uwzględniono przede wszystkim koszty znowelizowanych zasad naliczania dodatków służby zagranicznej, przywracających ich aspekt pracowniczy i odpowiadający swą wysokością dodatkom przewidzianym dla kolejnych stopni w służbie cywilnej.

Do tych kosztów doliczone zostały również koszty pochodnych od wynagrodzeń: składki na ubezpieczenia społeczne, fundusz pracy, pracowniczy plan kapitałowy.

Zmiana dodatku służby zagranicznej dotyczy:

- 68 osób dla stopnia III sekretarza, z czego 7 osób jest urzędnikiem służby cywilnej I stopnia, a 2 – II stopnia;

- 132 osób dla stopnia II sekretarza, z czego 26 osób jest urzędnikiem służby cywilnej I stopnia, 24 – II stopnia, 13 – III stopnia, a 5 osób IV stopnia;

- 125 osób dla stopnia I sekretarza, z czego 12 osób jest urzędnikiem służby cywilnej I stopnia, a 19 – II stopnia, 31 – III stopnia, a 15 osób IV stopnia, 7 osób V stopnia oraz 1 osoba VI stopnia;

- 148 osób dla stopnia radcy, z czego 7 osób jest urzędnikiem służby cywilnej I stopnia, a 7 – II stopnia, 22 – III stopnia, a 27 osób IV stopnia, 14 osób V stopnia oraz 7 osób VI stopnia, 2 osoby VII stopnia;

- 182 osób dla stopnia I radcy, z czego 2 osoby są urzędnikami służby cywilnej I stopnia, a 7 – II stopnia, 18 – III stopnia, a 35 osób IV stopnia, 38 osób V stopnia oraz 21 osób VI stopnia, 4 osoby VII stopnia;

- 147 osób dla stopnia radca-minister, z czego 4 osoby posiadają II stopień S.C., 17 – III stopień, a 24 osoby IV stopień, 29 osób V stopień oraz 27 osób VI stopień, 4 osoby VII stopień oraz 1 osoba VIII stopień;

- 65 osób dla stopnia minister pełnomocny, z czego 1 osoba posiada I stopień urzędnika S.C., 5 – III stopień, a 7 osób IV stopień, 13 osób V stopień oraz 8 osób VI stopień, 3 osoby VII stopień oraz 1 osoba VIII stopień;

- 44 osób dla stopnia ambasador, z czego 3 osoby posiadają II stopień urzędnika S.C., 5 – III stopień, a 10 osób IV stopień, 6 osób V stopień oraz 1 osoba VIII stopień.

Przewiduje się przepisy gwarantujące otrzymywanie dodatków służby zagranicznej w wysokości przysługujących dodatków służby cywilnej, dla osób, których dodatek służby zagranicznej jest niższy niż otrzymywany obecnie dodatek służby cywilnej.

Ad.3) Kolejnym składnikiem kosztów, który został ujęty w kalkulacji jest dodatek specjalny dla pracowników kierowanych do krajów o podwyższonym stopniu zagrożenia bezpieczeństwa, ustalany w wysokości od 50 % do 200 % kwoty bazowej w służbie cywilnej w zależności od stopnia zagrożenia bezpieczeństwa w państwie przyjmującym. Szacowane koszty dodatków specjalnych, wraz z pochodnymi od wynagrodzeń, wynoszą ok. 6,3 mln złotych w skali roku.

Pracownikom placówek zagranicznych w krajach o podwyższonym stopniu zagrożenia bezpieczeństwa będą przysługiwały również dodatkowe podróże urlopowe do kraju dwa razy w roku. Koszt tego rozwiązania został oszacowany na kwotę ok. **0,3 mln złotych** w skali roku. Przyjęto średnią wartość 100 % dodatku dla 164 osób w placówkach w Libanie, Ukrainie, Rosji, Palestynie, Iranie i Izraelu.

Dla pochodnych dotyczących wynagrodzeń przyjęto 17,19 % dla składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe płacone przez pracodawcę; 2,45 % na fundusz pracy i fundusz solidarnościowy oraz 1,5 % na pracownicze plany kapitałowe.

W kolejnych latach obowiązywania ustawy należy uwzględnić wzrost kwoty wypłacanych dodatków służby zagranicznej i specjalnego, wynikający ze wzrostu kwoty bazowej w służbie cywilnej.

Przyjęty w tabeli wzrost skutków finansowych wejścia w życie proponowanych zmian w wysokości 15 mln złotych w kolejnych latach wynika z konieczności przeprowadzania corocznej waloryzacji bazowych dodatków zagranicznych, co wpływa na wysokość wypłacanych pracownikom placówek dodatków zagranicznych i pochodnych (dodatki na niepracującego małżonka i małoletnie dzieci). Obecnie brak jest możliwości precyzyjnego wyliczenia rzeczywistych skutków w kolejnych latach z uwagi na nieprzewidywalność poziomu inflacji, kursów walut oraz zmian kosztów utrzymania w poszczególnych krajach świata w stosunku do kosztów w Nowym Jorku.

Wpływ do budżetu ze składek na ubezpieczenie społeczne szacowany jest w skali roku w wysokości 5,5 mln złotych, 1,2 mln złotych z tytułu wpływu składki zdrowotnej oraz 1,63 mln złotych z tytułu podatku od osób fizycznych.

Poniżej przedstawiono zestawienie wydatków w podziale na poszczególne zadania i lata w tysiącach złotych. Wzrost wydatków w kolejnych latach uwzględnia konieczność corocznej waloryzacji bazowych kwot dodatku zagranicznego w poszczególnych krajach świata, dokonywanych w oparciu o dane statystyczne publikowane przez ONZ.

	rok „0”	rok 1	rok 2	rok 3	rok 4	rok 5	rok 6	rok 7	rok 8	rok 9	rok 10
Świadczenia	51 300	66 300	81 300	96 300	111 300	126 300	141 300	156 300	171 300	186 300	201 300
Dodatek służby zagranicznej	12 800	12 800	12 800	12 800	12 800	12 800	12 800	12 800	12 800	12 800	12 800
Bezpieczeństwo	6 600	6 600	6 600	6 600	6 600	6 600	6 600	6 600	6 600	6 600	6 600
Łączne koszty roczne	70 700	85 700	100 700	115 700	130 700	145 700	160 700	175 700	190 700	205 700	220 700

Natomiast skutki finansowe dla sektora finansów publicznych w części 20 budżetu państwa – gospodarka prezentuje poniższa tabela:

Skutki finansowe projektu dla części 20 budżetu państwa – gospodarka											
Wydatki w mln zł	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Świadczenia	0,6	0,6	0,6	0,7	0,7	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0
Dodatek służby zagranicznej	0,6	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
Łączne koszty roczne	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	1,5	1,5	1,6	1,6	1,7

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe								
Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2024 r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	137,5
	(dodaj/usuń)	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	0						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0						
	(dodaj/usuń)	0						
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	0						
	(dodaj/usuń)	0						
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Wejście w życie projektowanej ustawy nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, a zwłaszcza małych i średnich przedsiębiorstw. Zmiany w systemie wypłaty świadczeń przysługujących pracownikom placówek zagranicznych wpłyną na poprawę sytuacji ekonomicznej i społecznej rodzin członków służby zagranicznej wykonujących obowiązki w placówkach zagranicznych.						
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
☐ nie dotyczy								
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).				☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy				
☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:				☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:				
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.				☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy				
Komentarz: Proponowane regulacje znoszą obowiązki ministra właściwego do spraw zagranicznych do określania w drodze rozporządzeń organizacyjnych aspektów funkcjonowania służby zagranicznej. Podstawowe zasady zostały przeniesione na poziom regulacji ustawowych, pozostawiając kwestie techniczne i organizacyjne do określenia w aktach o charakterze wewnętrznym.								
9. Wpływ na rynek pracy								
Zwiększenie wymogów kwalifikacyjnych wobec osób ubiegających się o zatrudnienie w służbie zagranicznej i status dyplomaty zawodowego. W naborze na aplikację dyplomatyczno-konsularną w 2024 r. na 17 przyjętych osób jedynie 4 osoby miały potwierdzoną znajomość dwóch języków obcych (obserwuje się w tym obszarze tendencję spadkową: w 2022 r. 15 z 22 osób przyjętych na aplikację miało potwierdzoną znajomość dwóch języków obcych, a w 2023 już tylko 6 osób z 22 przyjętych). Potwierdzona znajomość dwóch języków obcych jest niezbędna do uzyskania statusu dyplomaty zawodowego, do którego przygotowuje aplikacja dyplomatyczno-konsularna. Analogiczne podniesienie wymogów przewiduje się wobec kandydatów do odbycia seminarium dyplomatyczno-konsularnego (ścieżka uzyskania statusu dyplomaty zawodowego dla pracowników MSZ). Do tej pory seminarium nie było prowadzone ze względu na brak przepisów wykonawczych.								
10. Wpływ na pozostałe obszary								

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☒ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe		☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Projekt wprowadza ścieżkę odwoławczą od odmowy zgody na dalsze zatrudnienie wydanej przez dyrektora generalnego służby zagranicznej wobec członków służby zagranicznej kończących 65 lat (aktualnie od rozstrzygnięć w tych sprawach nie przysługuje odwołanie). Biorąc jednak pod uwagę, że przedmiotowa regulacja dotyczy bardzo wąskiej grupy pracowników i będzie miała incydentalne zastosowanie, rozpatrywanie odwołań w ww. sprawach nie powinno w istotnym stopniu wpłynąć na dotychczasowe obciążenie pracą sądów oraz na koszty funkcjonowania sądownictwa.		
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego			
Z dniem wejścia w życie ustawy, poprzez wydanie aktów wykonawczych przez Ministra Spraw Zagranicznych.			
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?			
Ewaluacja nastąpi po upływie 5 lat od wejścia w życie ustawy. Zakłada się zwiększenie w tym okresie liczby dyplomatów zawodowych w komórkach organizacyjnych, z wyłączeniem biur obsługowych, do poziomu 75 % (z obecnych 51 %), w placówkach zagranicznych do poziomu 55 % (z obecnych 42 %) w ramach personelu dyplomatyczno-konsularnego z wyłączeniem wydziałów i referatów administracyjnych. Osiągnięcie zakładanych poziomów wykaże skuteczność zachęt finansowych i pozafinansowych do uzyskiwania statusu dyplomaty zawodowego oraz potwierdzi profesjonalizację służby zagranicznej.			
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)			
Nie dotyczy.			

PROJEKT

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAW ZAGRANICZNYCH

z dnia

w sprawie mnożników służących do ustalenia wysokości dodatku służby zagranicznej

Na podstawie art. 50 ust. 4 ustawy z dnia 21 stycznia 2021 r. o służbie zagranicznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 85, 834, 1006 i ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa mnożniki kwoty bazowej dla członków korpusu służby cywilnej służące obliczeniu wysokości dodatku służby zagranicznej dla stopni dyplomatycznych, o których mowa w art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 21 stycznia 2021 r. o służbie zagranicznej.

2. Tabela mnożników, o których mowa w ust. 1, jest określona w załączniku do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

MINISTER SPRAW
ZAGRANICZNYCH

Załącznik do rozporządzenia
Ministra Spraw Zagranicznych
z dnia 2024 r. (Dz. U. poz. ..)

**TABELA MNOŻNIKÓW KWOTY BAZOWEJ DLA CZŁONKÓW KORPUSU
SŁUŻBY CYWILNEJ, SŁUŻĄCYCH DO USTALENIA WYSOKOŚCI DODATKU
SŁUŻBY ZAGRANICZNEJ**

Stopień dyplomatyczny	Mnożnik kwoty bazowej
ambasador tytularny	2,05
minister pełnomocny	1,85
radca-minister	1,65
I radca	1,45
radca	1,25
I sekretarz	1,05
II sekretarz	0,85
III sekretarz	0,65
attaché	0,47

UZASADNIENIE

Rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 50 ust. 4 ustawy z dnia 21 stycznia 2021 r. o służbie zagranicznej, zgodnie z którym minister właściwy do spraw zagranicznych określi w drodze rozporządzenia mnożniki, służące do ustalenia wysokości dodatku służby zagranicznej dla stopni dyplomatycznych, o których mowa w art. 28 ust. 1 ustawy o służbie zagranicznej. Określając powyższe mnożniki minister właściwy do spraw zagranicznych obowiązany jest wziąć pod uwagę konieczność zapewnienia wzrostu wysokości dodatku służby zagranicznej wraz z nadaniem kolejnego stopnia dyplomatycznego oraz zapewnienia porównywalności wysokości dodatku służby zagranicznej z dodatkiem służby cywilnej z tytułu posiadania stopnia służbowego.

Aktualnie ustawa o służbie zagranicznej przewiduje istnienie 9 stopni dyplomatycznych, które odpowiadają 9 stopniom służbowym określonym w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie określenia stanowisk urzędniczych, wymaganych kwalifikacji zawodowych, stopni służbowych urzędników służby cywilnej, mnożników do ustalania wynagrodzenia oraz szczegółowych zasad ustalania i wypłacania innych świadczeń przysługujących członkom korpusu służby cywilnej. W celu zachowania porównywalności wysokości dodatku służby cywilnej oraz dodatku służby zagranicznej proponuje się określenie mnożników dodatku służby zagranicznej na takim poziomie jak mnożniki dodatku służby cywilnej, zakładając, że stopień attaché odpowiada I stopniowi służby cywilnej (z przypisanym mnożnikiem 0,47), a stopień ambasadora tytularnego odpowiada IX stopniowi służby cywilnej (z przypisanym mnożnikiem 2,05).

Rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Przedmiot regulacji nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Rozporządzenie nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Spraw Zagranicznych w sprawie mnożników służących do ustalenia wysokości dodatku służby zagranicznej Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Spraw Zagranicznych Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Henryka Mościcka-Dendys, Podsekretarz Stanu w MSZ Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Jarosław Czubiński, Dyrektor Biura Prawnego MSZ, jaroslaw.czubinski@msz.gov.pl, tel. 22 523 8164	Data sporządzenia 03.10.2024 Źródło: Upoważnienie ustawowe – art. 50 ust. 4 ustawy z dnia 21 stycznia 2021 r. o służbie zagranicznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 85 i ...) Nr w wykazie prac
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 50 ust. 4 ustawy z dnia 21 stycznia 2021 r. o służbie zagranicznej, zgodnie z którym minister właściwy do spraw zagranicznych określi w drodze rozporządzenia mnożniki, służące do ustalenia wysokości dodatku służby zagranicznej dla stopni dyplomatycznych, o których mowa w art. 28 ust. 1 ustawy o służbie zagranicznej. Określając powyższe mnożniki minister właściwy do spraw zagranicznych obowiązany jest wziąć pod uwagę konieczność zapewnienia wzrostu wysokości dodatku służby zagranicznej wraz z nadaniem kolejnego stopnia dyplomatycznego oraz zapewnienia porównywalności wysokości dodatku służby zagranicznej z dodatkiem służby cywilnej z tytułu posiadania stopnia służbowego.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Aktualnie ustawa o służbie zagranicznej przewiduje istnienie 9 stopni dyplomatycznych, które odpowiadają 9 stopniom służbowym określonym w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie określenia stanowisk urzędniczych, wymaganych kwalifikacji zawodowych, stopni służbowych urzędników służby cywilnej, mnożników do ustalania wynagrodzenia oraz szczegółowych zasad ustalania i wypłacania innych świadczeń przysługujących członkom korpusu służby cywilnej. W celu zachowania porównywalności wysokości dodatku służby cywilnej oraz dodatku służby zagranicznej proponuje się określenie mnożników dodatku służby zagranicznej na takim poziomie jak mnożniki dodatku służby cywilnej, zakładając, że stopień attaché odpowiada I stopniowi służby cywilnej (z przypisanym mnożnikiem 0,47), a stopień ambasadora tytularnego odpowiada IX stopniowi służby cywilnej (z przypisanym mnożnikiem 2,05).

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Rozwiązania proponowane w projekcie dostosowane są do specyfiki polskiej służby zagranicznej. Przyjęcie wprost rozwiązań stosowanych w krajach OECD/UE nie jest możliwe ze względu na autonomię państw w ustanawianiu wewnętrznej organizacji służb dyplomatycznych oraz ze względu na odmienne uwarunkowania prawne, faktyczne czy finansowe.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Dyplomaci zawodowi			Określenie wysokości mnożników kwoty bazowej

			służących obliczeniu wysokości dodatku służby zagranicznej dla stopni dyplomatycznych.										
5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji													
Ze względu na zakres regulacji, która dotyczy wyłącznie organizacji służby zagranicznej, przeprowadzenie konsultacji publicznych nie jest wymagane.													
6. Wpływ na sektor finansów publicznych													
(ceny stałe z r.)		Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Źródła finansowania		Rozporządzenie nie wywołuje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa. Skutki finansowe rozwiązań ustawowych zostały szczegółowo omówione w Ocenie Skutków Regulacji projektu ustawy o zmianie ustawy o służbie zagranicznej oraz niektórych innych ustaw UD67.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń													
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe													
		Skutki											
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)					
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa												
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw												
	rodzina, obywatele												

	oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							
	(dodaj/usuń)							
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Projekt rozporządzenia nie wpływa na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe.						
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
☒ nie dotyczy								
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).				☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy				
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...				☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...				
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.				☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy				
Komentarz: Projekt rozporządzenia nie wpływa na zmianę obciążeń regulacyjnych								
9. Wpływ na rynek pracy								
Projekt rozporządzenia nie wpływa na rynek pracy.								
10. Wpływ na pozostałe obszary								

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne: ...	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Projekt rozporządzenia nie wpływa na pozostałe obszary wymienione w pkt 10.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego nastąpi z dniem wejścia w życie projektu rozporządzenia, tj. z dniem 1 stycznia 2025 r.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Z uwagi na techniczny charakter projektowanych rozwiązań nie jest planowana ewaluacja efektów projektu.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak		

PROJEKT

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAW ZAGRANICZNYCH¹⁾

z dnia

w sprawie przedziałów mnożników dodatku zagranicznego

Na podstawie art. 51 ust. 7 ustawy z dnia 21 stycznia 2021 r. o służbie zagranicznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 85, 834, 1006 i ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustala się przedziały mnożników dodatku zagranicznego dla poszczególnych grup stanowisk w placówkach zagranicznych w tabeli stanowiącej załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

MINISTER SPRAW
ZAGRANICZNYCH

¹⁾ Minister Spraw Zagranicznych kieruje działem administracji rządowej – sprawy zagraniczne na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Zagranicznych (Dz. U. poz. 2713).

Załącznik do rozporządzenia
Ministra Spraw Zagranicznych
z dnia (poz. ...)

Tabela

Przedziały mnożników dodatku zagranicznego dla poszczególnych grup stanowisk w placówkach zagranicznych	
Grupa stanowisk	Mnożnik dodatku zagranicznego
Ambasadorowie i Stali Przedstawiciele	od 7,0 do 10,0
Konsulowie Generalni	od 6,5 do 8,0
Dyrektorzy Instytutów Polskich	od 6,2 do 7,5
Personel dyplomatyczno-konsularny	od 3,8 do 6,5
Personel pomocniczy	od 2,8 do 3,7
Personel obsługi	od 2,0 do 3,5

UZASADNIENIE

Rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 51 ust. 7 ustawy z dnia 21 stycznia 2021 r. o służbie zagranicznej, zgodnie z którym minister właściwy do spraw zagranicznych określi w drodze rozporządzenia przedziały mnożników dodatku zagranicznego dla poszczególnych grup stanowisk w placówkach zagranicznych – z uwzględnieniem złożoności zadań i samodzielności wymaganej w danej grupie stanowisk.

Dodatek zagraniczny jest wypłacany członkom służby zagranicznej realizującym obowiązki w placówkach zagranicznych i przysługującym za wykonywanie obowiązków w placówce zagranicznej. Od ponad 20 lat jego wysokość jest ustalana jako iloczyn kwoty bazowej dodatku zagranicznego, ustalonej zgodnie z art. 51 ust. 2-6 ustawy o służbie zagranicznej, oraz mnożnika dodatku zagranicznego, którego wysokość jest uzależniona od stanowiska zajmowanego w placówce zagranicznej. Dotychczas mnożniki dodatku zagranicznego dla poszczególnych stanowisk były określone w przepisach wewnętrznych, jednak biorąc pod uwagę, że mnożniki te wpływają na sytuację pracowników w placówkach zagranicznych, zdecydowano, że od 1 stycznia 2025 r. kwestie te powinny być regulowane na mocy aktu normatywnego powszechnie obowiązującego.

Na wysokość mnożnika wpływa złożoność zadań realizowanych na poszczególnych stanowiskach oraz samodzielność na stanowisku pracy. Ze względu na fakt, że w ramach poszczególnych grup stanowisk można wyróżnić stanowiska kierownicze i podległe, wysokość mnożników poszczególnych pracowników w ramach określonej grupy stanowisk powinna być zróżnicowana. Proponowane w projekcie rozporządzenia przedziały mnożników odpowiadają stosowanym obecnie mnożnikom dodatku zagranicznego. Wejście w życie rozporządzenia nie będzie więc skutkowało zmianą warunków zatrudnienia członków służby zagranicznej.

Rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Przedmiot regulacji nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Rozporządzenie nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Spraw Zagranicznych w sprawie w sprawie przedziałów mnożników dodatku zagranicznego Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Spraw Zagranicznych Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Henryka Mościcka-Dendys, Podsekretarz Stanu w MSZ Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Jarosław Czubiński, Dyrektor Biura Prawnego MSZ, jaroslaw.czubinski@msz.gov.pl, tel. 22 523 8164	Data sporządzenia 03.10.2024 Źródło: Upoważnienie ustawowe – art. 51 ust. 7 ustawy z dnia 21 stycznia 2021 r. o służbie zagranicznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 85 i ...) Nr w wykazie prac
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

W związku z nowelizacją ustawy z dnia 21 stycznia 2021 r. o służbie zagranicznej Minister Spraw Zagranicznych został zobowiązany do określenia w drodze rozporządzenia przedziałów mnożników dodatku zagranicznego dla poszczególnych grup stanowisk w placówkach zagranicznych.

Dodatek zagraniczny jest wypłacany członkom służby zagranicznej realizującym obowiązki w placówkach zagranicznych i przysługującym za wykonywanie obowiązków w placówce zagranicznej. Od ponad 20 lat jego wysokość jest ustalana jako iloczyn kwoty bazowej dodatku zagranicznego, ustalonej zgodnie z art. 51 ust. 2-6 ustawy o służbie zagranicznej, oraz mnożnika dodatku zagranicznego, którego wysokość jest uzależniona od stanowiska zajmowanego w placówce zagranicznej. Dotychczas mnożniki dodatku zagranicznego dla poszczególnych stanowisk były określone w przepisach wewnętrznych, jednak biorąc pod uwagę, że mnożniki te wpływają na sytuację pracowników w placówkach zagranicznych, zdecydowano, że od 1 stycznia 2025 r. kwestie te powinny być regulowane na mocy aktu normatywnego powszechnie obowiązującego.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projekt rozporządzenia zakłada wprowadzenie przedziałów mnożników dodatku zagranicznego dla następujących grup stanowisk w placówkach zagranicznych:

- 1) Ambasadorowie i Stali Przedstawiciele;
- 2) Konsulowie Generalni;
- 3) Dyrektorzy Instytutów Polskich;
- 4) Personel dyplomatyczno-konsularny;
- 5) Personel pomocniczy;
- 6) Personel obsługi.

Na wysokość mnożnika wpływa złożoność zadań realizowanych na poszczególnych stanowiskach oraz samodzielność na stanowisku pracy. Ze względu na fakt, że w ramach poszczególnych grup stanowisk można wyróżnić stanowiska kierownicze i podległe, wysokość mnożników poszczególnych pracowników w ramach określonej grupy stanowisk powinna być zróżnicowana. Proponowane w projekcie rozporządzenia przedziały mnożników odpowiadają stosowanym obecnie mnożnikom dodatku zagranicznego. Wejście w życie rozporządzenia nie będzie więc skutkowało zmianą warunków zatrudnienia członków służby zagranicznej.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Rozwiązania proponowane w projekcie dostosowane są do specyfiki polskiej służby zagranicznej. Przyjęcie wprost rozwiązań stosowanych w krajach OECD/UE nie jest możliwe ze względu na autonomię państw w ustanawianiu wewnętrznej organizacji służb dyplomatycznych oraz ze względu na odmienne uwarunkowania prawne, faktyczne czy finansowe.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Członkowie służby zagranicznej wykonujący obowiązki w placówkach zagranicznych.			Określenie przedziałów mnożników dodatku zagranicznego dla poszczególnych grup stanowisk w placówkach zagranicznych.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Ze względu na zakres regulacji, która dotyczy wyłącznie organizacji służby zagranicznej, przeprowadzenie konsultacji publicznych nie jest wymagane.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

[illegible]

Źródła finansowania	Rozporządzenie nie wywołuje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa. Skutki finansowe rozwiązań ustawowych zostały szczegółowo omówione w Ocenie Skutków Regulacji projektu ustawy o zmianie ustawy o służbie zagranicznej oraz niektórych innych ustaw UD67.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł,	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							

ceny stałe z r.)	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							
	(dodaj/usuń)							
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Projekt rozporządzenia nie wpływa na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe.						
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
☒ nie dotyczy								
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).				☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy				
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...				☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...				
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.				☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy				
Komentarz: Projekt rozporządzenia nie wpływa na zmianę obciążeń regulacyjnych								
9. Wpływ na rynek pracy								
Projekt rozporządzenie nie wpływa na rynek pracy.								
10. Wpływ na pozostałe obszary								
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne: ...			☐ demografia ☐ mienie państwowe			☐ informatyzacja ☐ zdrowie		
Omówienie wpływu		Projekt rozporządzenia nie wpływa na pozostałe obszary wymienione w pkt 10.						

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego nastąpi z dniem wejścia w życie projektu rozporządzenia, tj. z dniem 1 stycznia 2025 r.	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
Z uwagi na techniczny charakter projektowanych rozwiązań nie jest planowana ewaluacja efektów projektu.	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	
Brak	

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAW ZAGRANICZNYCH¹⁾

z dnia

w sprawie stopni zagrożenia bezpieczeństwa placówek zagranicznych oraz związanych z nimi dodatkowymi uprawnieniami członków służby zagranicznej

Na podstawie art. 53i ust. 3 ustawy z dnia 21 stycznia 2021 r. o służbie zagranicznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 85, 834, 1006 i ...), zarządza się co następuje.

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) stopnie zagrożenia bezpieczeństwa placówek zagranicznych;
- 2) liczbę dni urlopu dodatkowego przysługującą w zależności od stopnia zagrożenia bezpieczeństwa placówki zagranicznej członkowi służby zagranicznej wykonującemu obowiązki w placówce zagranicznej o podwyższonym stopniu zagrożenia bezpieczeństwa;
- 3) wysokość dodatku specjalnego przysługującą w zależności od stopnia zagrożenia bezpieczeństwa placówki zagranicznej członkowi służby zagranicznej wykonującemu obowiązki w placówce zagranicznej o podwyższonym stopniu zagrożenia bezpieczeństwa.

§ 2. 1. Ustanawia się następujące stopnie zagrożenia bezpieczeństwa placówek zagranicznych:

- 1) A – bardzo wysoki stopień zagrożenia;
- 2) B – wysoki stopień zagrożenia;
- 3) C – zwiększony stopień zagrożenia;
- 4) D – średni stopień zagrożenia;
- 5) E – niski stopień zagrożenia.

¹⁾ Minister Spraw Zagranicznych kieruje działem administracji rządowej – sprawy zagraniczne na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Zagranicznych (Dz. U. poz. 2713).

2. Placówką zagraniczną o najwyższym stopniu zagrożenia bezpieczeństwa jest placówka, której nadano stopień A.

3. Placówką zagraniczną o podwyższonym stopniu zagrożenia bezpieczeństwa jest placówka, której nadano stopień C, B lub A.

§ 3. Liczbę dni urlopu dodatkowego oraz wysokość dodatku specjalnego, które przysługują członkowi służby zagranicznej wykonującemu obowiązki w placówce zagranicznej o podwyższonym stopniu zagrożenia bezpieczeństwa określa tabela, stanowiąca załącznik do rozporządzenia.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

**MINISTER SPRAW
ZAGRANICZNYCH**

Załącznik do rozporządzenia
Ministra Spraw Zagranicznych
z dnia (poz. ...)

Tabela

Liczba dni urlopu dodatkowego oraz wysokość dodatku specjalnego, które przysługują członkowi służby zagranicznej wykonującemu obowiązki w placówce zagranicznej o podwyższonym stopniu zagrożenia bezpieczeństwa		
Stopień zagrożenia bezpieczeństwa placówki zagranicznej	Liczba dni urlopu dodatkowego	Wysokość dodatku specjalnego
A	10	200%
B	7	100%
C	5	50%

UZASADNIENIE

Rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 53i ust. 3 ustawy z dnia 21 stycznia 2021 r. o służbie zagranicznej, zgodnie z którym minister właściwy do spraw zagranicznych określi w drodze rozporządzenia, stopnie zagrożenia bezpieczeństwa placówek zagranicznych oraz liczbę dni urlopu dodatkowego i wysokość dodatku specjalnego, przysługujące w zależności od stopnia zagrożenia bezpieczeństwa placówki zagranicznej, kierując się potrzebą:

- 1) ograniczenia negatywnych skutków pracy w placówkach zagranicznych o podwyższonym stopniu zagrożenia bezpieczeństwa, oraz
- 2) ujednolicenia dodatkowych uprawnień przyznawanych członkom służby zagranicznej wykonującym obowiązki w placówce zagranicznej o tym samym stopniu zagrożenia bezpieczeństwa.

Zgodnie z ustawą o służbie zagranicznej, członkom służby zagranicznej wykonującym obowiązki w placówkach zagranicznych o podwyższonym stopniu zagrożenia przysługują:

- 1) dodatkowe dni urlopu wypoczynkowego, od 5 do 10 w zależności od stopnia zagrożenia bezpieczeństwa, każdorazowo w okresie 6 miesięcy wykonywania obowiązków w placówce;
- 2) pokrycie kosztów podróży urlopowej w ramach dodatkowych dni urlopu wypoczynkowego do Polski lub najbliższego bezpiecznego państwa
- 3) dodatek specjalny w wysokości od 50% do 200% kwoty bazowej służby cywilnej, w zależności od stopnia zagrożenia bezpieczeństwa.

Zgodnie z projektem rozporządzenia placówką zagraniczną o podwyższonym stopniu zagrożenia bezpieczeństwa jest placówka, której nadano stopień C, B lub A. Wraz ze wzrostem stopnia zagrożenia placówki począwszy od stopnia C, odpowiednio będą zwiększać się uprawnienia członka służby zagranicznej do dodatkowego urlopu i dodatku specjalnego.

Rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Przedmiot regulacji nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Rozporządzenie nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Spraw Zagranicznych w sprawie stopni zagrożenia bezpieczeństwa placówek zagranicznych oraz związanych z nimi dodatkowymi uprawnieniami członków służby zagranicznej Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Spraw Zagranicznych Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Henryka Mościcka-Dendys, Podsekretarz Stanu w MSZ Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Jarosław Czubiński, Dyrektor Biura Prawnego MSZ, jaroslaw.czubinski@msz.gov.pl, tel. 22 523 8164	Data sporządzenia 03.10.2024 Źródło: Upoważnienie ustawowe – art. 53i ust. 3 ustawy z dnia 21 stycznia 2021 r. o służbie zagranicznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 85 i ...) Nr w wykazie prac
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

W związku z nowelizacją ustawy z dnia 21 stycznia 2021 r. o służbie zagranicznej Minister Spraw Zagranicznych został zobowiązany do określenia w drodze rozporządzenia:

- 1) stopni zagrożenia bezpieczeństwa placówek zagranicznych;
- 2) liczby dni urlopu dodatkowego przysługującą w zależności od stopnia zagrożenia bezpieczeństwa placówki zagranicznej członkowi służby zagranicznej wykonującemu obowiązki w placówce zagranicznej o podwyższonym stopniu zagrożenia bezpieczeństwa;
- 3) wysokość dodatku specjalnego przysługującą w zależności od stopnia zagrożenia bezpieczeństwa placówki zagranicznej członkowi służby zagranicznej wykonującemu obowiązki w placówce zagranicznej o podwyższonym stopniu zagrożenia bezpieczeństwa.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rozporządzenie przewiduje następujące stopnie zagrożenia bezpieczeństwa placówek zagranicznych:

- 1) A – bardzo wysoki stopień zagrożenia;
- 2) B – wysoki stopień zagrożenia;
- 3) C – zwiększony stopień zagrożenia;
- 4) D – średni stopień zagrożenia;
- 5) E – niski stopień zagrożenia.

przy czym podwyższone stopnie bezpieczeństwa to stopnie od A do C. Tym trzem kategoriom placówek przypisana jest konkretna liczba dni urlopu dodatkowego oraz konkretna wysokość dodatku specjalnego, przy zachowaniu granic tych świadczeń określonych w przepisie art. 53i ust. 1. Najwyższy wymiar dodatkowych przysługuje placówkom zakwalifikowanym do kategorii A, najniższy natomiast placówkom zakwalifikowanym do kategorii C.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Rozwiązania proponowane w projekcie dostosowane są do specyfiki polskiej służby zagranicznej. Przyjęcie wprost

rozwiązań stosowanych w krajach OECD/UE nie jest możliwe ze względu na autonomię państw w ustanawianiu wewnętrznej organizacji służb dyplomatycznych oraz ze względu na odmienne uwarunkowania prawne, faktyczne czy finansowe.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Członkowie służby zagranicznej wykonujący obowiązki w placówkach zagranicznych o podwyższonym stopniu bezpieczeństwa			Określenie wysokości dodatkowych świadczeń przysługujących w związku z wykonywaniem obowiązków w placówce zagranicznej

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Ze względu na zakres regulacji, która dotyczy wyłącznie organizacji służby zagranicznej, przeprowadzenie konsultacji publicznych nie jest wymagane.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	Rozporządzenie nie wywołuje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa. Skutki finansowe rozwiązań ustawowych zostały szczegółowo omówione w Ocenie Skutków Regulacji projektu ustawy o zmianie ustawy o służbie zagranicznej oraz niektórych innych ustaw UD67.
---------------------	---

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń								
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe								
Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							
	(dodaj/usuń)							
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Projekt rozporządzenia nie wpływa na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe.						
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
☒ nie dotyczy								
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).				☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy				
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...				☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...				
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.				☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy				

Komentarz:			
Projekt rozporządzenia nie wpływa na zmianę obciążeń regulacyjnych			
9. Wpływ na rynek pracy			
Projekt rozporządzenie nie wpływa na rynek pracy.			
10. Wpływ na pozostałe obszary			
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne: ...		☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Projekt rozporządzenia nie wpływa na pozostałe obszary wymienione w pkt 10.		
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego			
Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego nastąpi z dniem wejścia w życie projektu rozporządzenia, tj. z dniem 1 stycznia 2025 r.			
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?			
Z uwagi na techniczny charakter projektowanych rozwiązań nie jest planowana ewaluacja efektów projektu.			
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)			
Brak			